קפטן אינטרנט

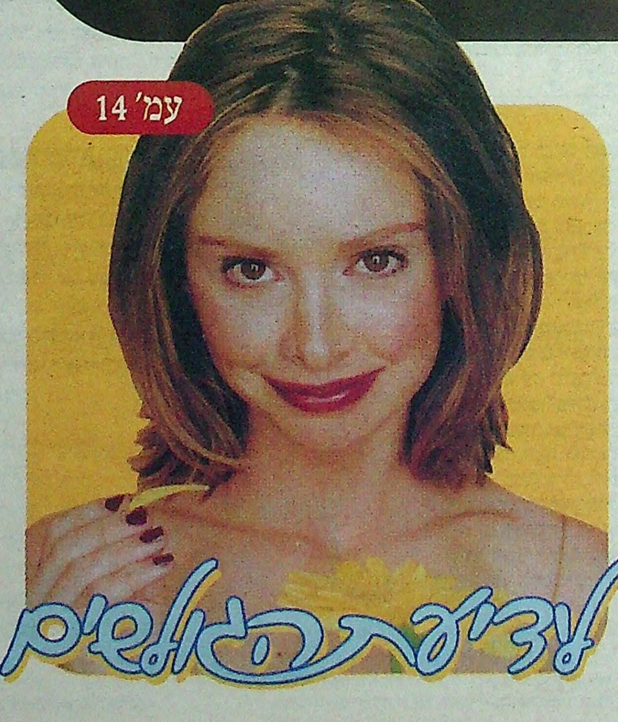
http://www.haaretz.co.il/captain
גיליון מס' 99 26.1.99

עמ' 8

פורשים כנפיים ונשארים בבית

העולם המופלא של הסימולטורים

עמ' 14

רוצים שישמעו אתכם?

עמ' 4

דו"ח אמין

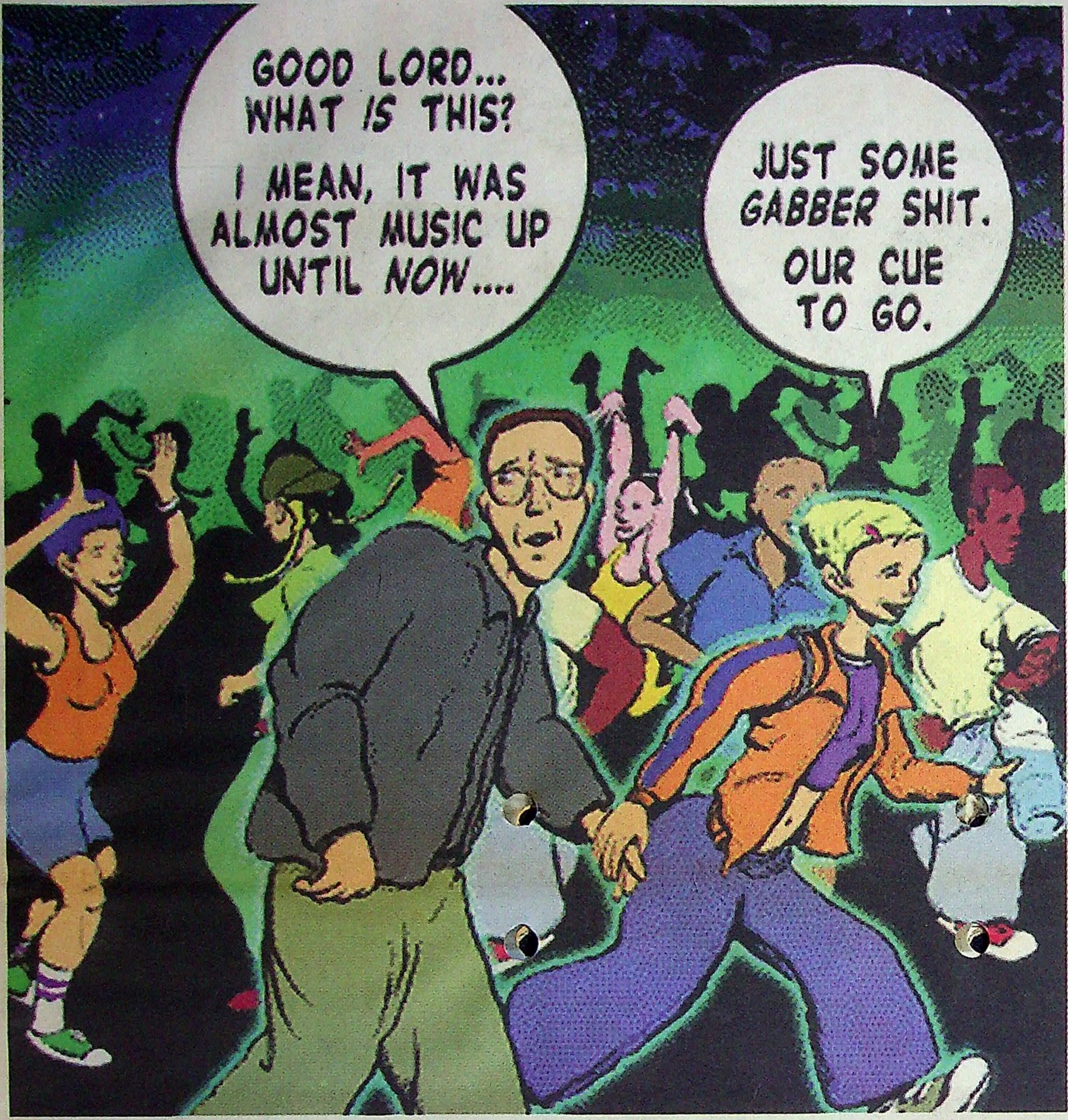
עם מי לא כדאי להסתבך

עמ' 7

ביקור במערכת ה-WIRED

עמ' 12

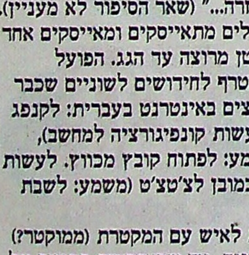
הדבר הנכון ביותר לעשות היום הוא להתלונן שהאינטרנט נהיה מסחרי, המוני, ונשלט על ידי קואופרטיווים ענקיים שטובת הצרכן לא ממש לנגד עיניהם. זה אולי נכון, וזה אולי מדכא לפעמים, אבל למה כל הזמן להדגיש את השלילי? מה זה פה, התקשורת?

"הכבשה האלקטרונית" הוא לא פורטל. הוא לא מציע מסחר אלקטרוני, או דואר אלקטרוני בחינם. הוא רק (עוד) דוגמה לכך שאפשר עדיין למצוא דברים עצמאיים, אנרכיסטים, ומצויינים באינטרנט. אתר טוב, זה כל מה שהבנאדם צריך. מדובר בקומיקס פרוע בשלל נושאים, כולם פרי מוחו הקודח של אחד, פטריק פארלי, שהוא אולי לא האיש המנומס בעולם (כמות הקללות שהוא מפזר באתר מרשימה), אבל הוא מצייר יופי. כדאי.

http://www.e-sheep.com

שני דברים הביאו השבוע נחת לקפטן שלכם. שניהם – הפתעה! – קשורים לאינטרנט. הראשון: לביתו של האיש עם השפם הגיעה הזמנה לחתונה. לא כל כך מפתיע בהתחשב בעובדה שמדובר בקרוב משפחה מדרגה ראשונה, שפשוט מוכרח להזמין את האיש עם השפם (למרות נטייתו של האחרון להתעלם מחוש הקצב הלקוי שלו ולעלות על רחבת הריקודים). מה השמחה? בתחתית ההזמנה, היכן שמתבקשים האורחים לאשר את הגעתם, הופיעה כתובת דואר אלקטרוני. יפה, לא? הקפטן שלכם תמיד שנא לאשר הגעות לחתונות. איכשהו הוא תמיד קיבל את התחושה שאף אחד לא ממש מאושר מהאישור. כשהוא לא אישר את הגעתו, לא היה לו איפה לשבת. מלכוד. אבל לא עוד. הקפטן קורא לכל הזוגות הצעירים לאמץ את המנהג, ושיהיה במזל.

הדבר השני משמח לא פחות, ומעיד גם הוא על החדירה של האינטרנט לחיים ולשפה. ככר כמה פעמים שהקפטן נתקל בשיטוטיו ברחבי הפורומים והצ'טים בישראל בפועל החדש, "לאייסק" (משמע: לשלוח הודעה ב־ICQ). "אייסקתי לו אתמול", מספרת גולשת לחברתה באחד הפורומים, "אבל הוא היה באוף (ליין). היום בבוקר הוא אייסק לי בחזרה..." (שאר הסיפור לא מעניין).

גולשים ישראלים מתאייסקים ומאייסקים אחד לשני, והקפטן מרוצה עד הגג. הפועל לאייסק מצטרף לחידושים לשוניים שכבר הפכו לנפוצים באינטרנט בעברית: לקנפג (משמע: לעשות קונפיגורציה למחשב), לאנזפ (משמע: לפתוח קובץ מכווץ. לעשות לו unzip), וכמובן לצ'טצ'ט (משמע: לשבת בצ'ט).

ממש לא איכפת לאיש עם המקטרת (ממוקטר?) שמדובר בעברית לא תקנית. עד שהאקדמיה תחשוב על הגולשים, הם דואגים לעצמם. מצוין. שמחה ממלאת את ליבו של

הקפטן שלכם

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נטע גורביץ. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il. הכתובות המומלצות מרוכזות מדי שבוע באתר־העל "נטקינג": http://www.netking.com/captain. המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com
תצלום השער: אלון רון

עכבר הכפר

זה האינטרנט *"נסעתי לפגוש את הסוכנת שלי בלונדון – אישה נחמדה מאוד שמטפלת בי כבר הרבה הרבה זמן – והיא אמרה שהיא תראה לי את האינטרנט. 'וככן', היא אמרה, 'תראה, הנה זה'. היא הצביעה על מן מסך, לא שונה מאוד ממסך טלוויזיה. אז היא חפנה בידה מן חפץ, שהיא קראה לו עכבר, והזיזה אותו מצד לצד. ושום דבר לא קרה."* (הסופר פאטריק אובריאן, בתשובה לשאלה האם הוא מכיר את האתרים הרבים המוקדשים ליצירתו. בראיון ל־amazon.com)

לוקאל־פטריוטיות (1) *"ההאקר המפורסם בעולם, שדמותו נקבעה השנה במוחם של מיליונים ברחבי העולם, הוא אהוד טננבאום הישראלי, 'האנלייזר', שפרץ למחשבי משרד ההגנה האמריקאי"* (מתוך כתבה על האקרים, "ידיעות אחרונות")

הכספומט ואני *"כספומטים הם כמו אמא שלי. אני מרגישה שהם שופטים אותי: 'למה את מוציאה כסף? את עוד רגע באוברדראפט. על מה את הולכת לבזבז אותו?'* (סינתיה היימל, ההומוריסטית)

לוקאל־פטריוטיות (2) *"טננבאום רק העצים את הדמות הקלאסית של ההאקר, כפי שהיא מצטיירת בדמיון – צעיר מבריק אבל פורק עול, 'פורץ עם משקפיים', משיג גבול חסר מעצורים, שמתאמץ להוכיח לעולם שהוא יותר חכם מכולם"* ("ידיעות אחרונות", מתוך אותה כתבה)

אז מה העניינים? *"אנשים הם עבדים של דואר אלקטרוני. הם נוסעים לחופשה בהאווי או בפיג'י ומבזבזים זמן על לענות לאי־מייל – לשאלות מהסוג של 'האם תשתתף בועידת המכירות בחודש הבא?' – בזמן שהם אמורים לנוח"* (סטנלי בינג)

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

3 עכברים יצאו לעולם...

מבצע
למנויי
הארץ

3 מדריכים של "עכבר עולם" - מדריך התיירות של עיתון העיר, הגיעו למדף:

פראג, לונדון וניו יורק!

"עכבר עולם" הינו מדריך מפורט וידידותי למשתמש המתמקד כל פעם בעיר אחרת בעולם. במדריך תמצאו המלצות מקוריות ויחודיות בתחומים: תרבות, אומנות, אוכל, שתיה, קניות, סיורים ועוד פנים קטנים שיאפשרו לכם להרגיש בבית אפילו בפראג. והכל- בחלוקה נוחה לפי הא'-ב' ובכריכת כרומו מהודרת.

מעוניינים בעכבר עולם ניו יורק, לונדון או פראג?

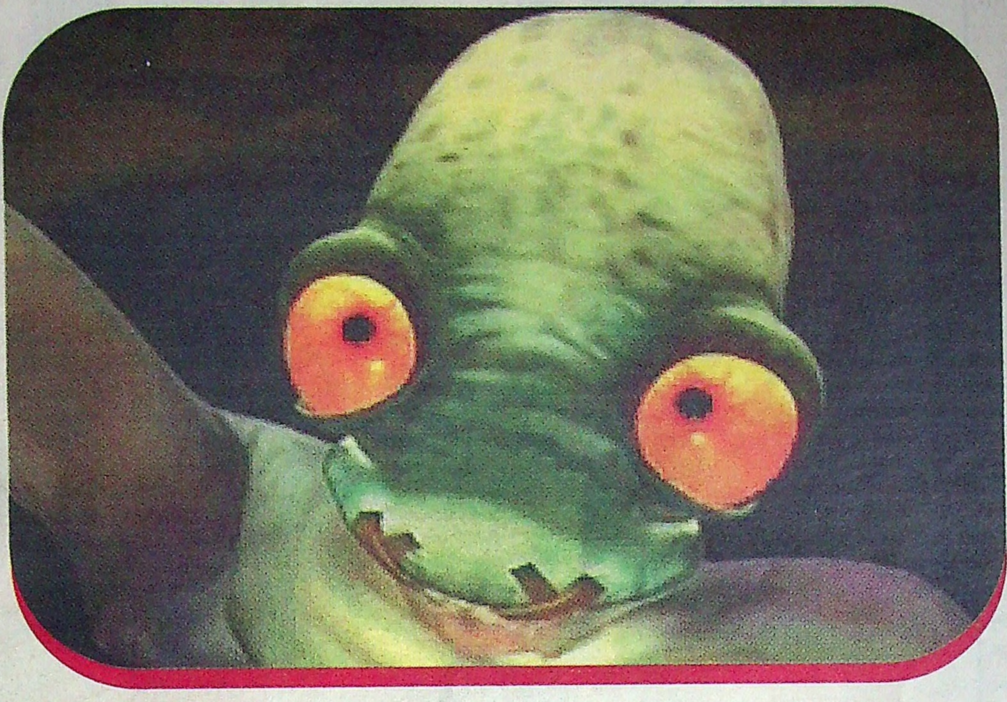
התקשרו עכשיו 03-5121111

וקבלו עכבר עולם במחיר מיוחד למנויי הארץ: 21 ש"ח בלבד לחוברת.

תוקף המבצע עד ה- 31.1.99 . החוברת תשלח לביתכם תוך שבועיים מתאריך זה.

הארץ

לא מה שחשבת

העכבר ששאג

היו תחנת שידור, דעו איך אתם נראים באמת, ציירו תמונה, [כתבו] שיר – וגם משחק חדש

1. התחברתם לאינטרנט לפני שנתיים, אתם חברים בקבוצות דיון בתחום הרוק, מאזינים לקובצי MP3 ורשימת השירים שיש לכם בדיסק הקשיח לא מפגרת אחרי צמרת המצעד הבריטי. חסר לכם משהו. אתם מרגישים מחוברים לעולם, אבל רוצים שהעולם ישמע גם אתכם. קבלו בבקשה את מה שצפוי להפוך ללהיט הבא ברשת: תחנת שידור אישית לרשת האינטרנט.

חברת Nullsoft, יצרנית Winamp, (וגם Macamp), שיחררה בימים האחרונים את מערכת Shoutcast, המאפשרת באמצעות שרתי החברה, וגרסה עדכנית של הנגן Winamp (2.091), להפוך כל גולש בעל מחשב וחיבור לרשת לתחנת שידור. בהנחה שמיקרופון, כונן תקליטורים וקובצי MP3 מצויים כבר במחשב שלכם, כל שנותר הוא להתאמן בפיתוח הקול הרדיופוני ולשפץ את האנגלית. באתר של Shoutcast מופיעה רשימה של שרתים ושל תחנות שכבר פעילות. האיכות לא מדהימה אבל זה עובד, ומאפשר לשמוע דאנס, טכנו, האוס, וערוצים אחרים שונים ומשונים. ההאזנה לשידורים מחייבת הורדת קובץ קטן שאותו מקשרים לרשימת השירים שאותם מבקשים לנגן – והתחנה עולה לשידור בחי.

כצפוי, היוזמה החדשה מעוררת כבר מחלוקות משפטיות, שכן מדובר על שידור מוסיקה שעליה לא משולמים תמלוגים ברשת. מצד שני, לכל תחנה יכול להאזין – לפחות בינתיים – רק מספר מוגבל של אנשים, והאיכות עדיין לא מזמי[נה ה]קלטה של תוכניות. שווה לנסות.

http://www.shoutcast.com

2. מדי פעם, בין עשרות משחקים שרוחקים את הפנטיום עד קצה גבול יכולתו, מגיח משחק שהוא לא בדיוק שיא הטכנולוגיה, אבל משאיר את השחקן עם חיוך מאוזן לאוזן. OddWorld – Abe's Exodus הוא משחק מהיר, משעשע מאוד וגם (סליחה על גסות הרוח), אנושי. זהו משחק המשך, שממשיך לגלוש על גלי ההצלחה של קודמו. מוצר פשוט ובנוי היטב.

אייב הוא יצור קטן וירוק שמנסה להציל את בני גזעו, המועבדים בפרך במכרה העצמות של סינדיקט אפל ואכזרי. לאורך עשרות שלבים יצטרך אייב לגלות תושייה ולהשתמש בכל הכלים העומדים לרשותו כדי להשלים את המשימה ולשחרר את חבריו. למרות שהמשחק בנוי על עיקרון משחק הפלטפורמות הדו־ממדי שלכאורה אינו מחדש דבר, הכניסו האנשים מחברת GT פונקציה נחמדה מאוד שהופכת את המשחק למה שהוא: אייב יכול, באמצעות מקשי המקלדת, לשוחח עם אחיו הלכודים, לגלות כלפיהם סימפטיה, לאפס אותם בשוט לפרצוף אם הם היסטריים, ולהתנצל אחר כך.

הגרפיקה במשחק טובה מאוד (יחסית למשחק שאינו בנוי עבור טכנולוגיית 3Dfx), והסאונד גם הוא לא רע. אבל הכיף האמיתי במשחק הוא שהוא אינו דורש מחשב מפלצתי ויקר ומספק מגוון שעשועים פרוורטיים כמו פיצוץ עצמים באמצעות נפיחות והתגנבויות בסגנון ג'ון קליז מאחורי גבם של השומרים.

OddWorld – Abe's Exodus. יבוא: באג מולטיסיסטם; מחיר: 229 שקל. דרישות חומרה מינימליות: פנטיום 166; 16 מגה־בייט RAM; 30 מגה־בייט פנויים על הדיסק הקשיח.

http://www.gtgames.com/games/oddworld_pc

3. הקשר של גולש אינטרנט לכתובת השרת של ספק האינטרנט שלו מתמצים, בדרך כלל, בהזנתה למקום המתאים בעת ההתחברות הראשונית. כל זה עשוי להשתנות לאחר ביקור ב־MusiNum, אתר המלחין ומבצע מוסיקה לפי סימני הזיהוי של השרת, והיום והשעה שבהם נכנסים אליו לביקור. התוכנה באתר קוראת את המספרים המייצגים את כתובת השרת שבאמצעותו מגיעים המבקרים לאתר, ומתרגמת אותם לסדרה של צלילים. מיד לאחר השמעת המנגינה היא מעובדת מחדש, ומבוצעת שוב וכך עשרות פעמים עד לעזיבת האתר. מי שלא מתעצבן מהצלילים האלקטרוניים הללו יכול לבקש לשמוע את כתובתו בעיבוד ספציפי, או להקשיב למוסיקה ששומע מבקר אחר, מרשימת כתובות המבקרים שהאתר מציג. כניסה לאתר ביום אחר בשבוע תניב מוסיקה אחרת. אפשר להוריד במקום גרסת חינם לתוכנה, ולנסות להלחין מוסיקה ממוספרת לבד.

http://www.forwiss.uni–erlangen.de/~kinderma/musinum/InternetMusic.html

4. הנה קבוצה של אנשים שהשכילה לנצל את האינטרנט כדי לספק את התשובה לשאלה המטרידה "איך את נראית באמת?". "החברות הטובות שלך לעולם לא ישיבו על השאלה הזאת בכנות. אם את מכוערת – הם לא ירצו לפגוע בך. אם את יפיפיה, הם לא ירצו לתת לך את הסיפוק שבלדעת את זה", הם קובעים. והפתרון? אנשי האתר יגלו לך את האמת. כל שהגולשת הנבוכה נדרשת לעשות הוא לשלוח שלוש מתמונותיה לכתובת באנגליה, שם הן יישפטו על ידי עשרה שופטים – חמש נשים וחמישה גברים – בלתי משוחדים,

שימסרו את חוות דעתם הכנה על המראה הכללי (מתקבל ניקוד מדויק בסולם מ־1 עד 100, כולל מקרא), הנקודות החזקות, ולמצער גם אלה החזקות פחות. אפשר לקבל חוות דעת על הפנים, על הפנים והגוף, וגם הצעות לשיפור.

אז לא מספיק שיושבת לה באנגליה קבוצה של אנשים שעוסקת בלהסתכל, לבקר ולרכל על תמונות של בחורות שהם בכלל לא מכירים – הם גם דורשים על זה כסף: המחירים נעים מ־10 דולר על ביקורת של הפנים, ל־28 דולר על ביקורת מלאה וייעוץ. עבודה קשה, אבל מישהו חייב לעשות את זה.

http://www.justhow.co.uk

5. הפעולה היומיומית של Cut&Paste, המתבצעת בכל מחשב שולחני, הפכה כבר לחלק מהתרבות, ומשמשת כחלק מתהליך היצירה כמעט בכל האמנויות. יצירות מוסיקליות רבות מופקות כיום על ידי סמפלרים, שדוגמים צלילים ורצפי צלילים קיימים, ודי.ג'יים שמדביקים אותם יחד במיקסים חדשים. גם באמנות הפלסטית – ובעיקר זו ברשת – ובעיצוב אתרים, לוקחים אנשים פיסות ויזואליות ומדביקים אותן יחד לכדי יצירה חדשה. זה לא רעיון חדש. קוראים לזה קולאז'.

באתר של Recycled נעשה ניסוי מעניין, הן מבחינה תרבותית והן מבחינה אמנותית. איך הם אומרים: צרו בעצמכם תמונה פוסט–מודרנית/סייבר–פאנקיסטית! מצלמות וידאו הנמצאות במקומות שונים בעולם מעבירות מדי דקה מספר גדול של פריימים. תמונות אלה מכונות RecycleBin. האמנים של הדור החדש מוזמנים להשתמש במנגנון ה־Recycling, לבחור תמונות משלוש מצלמות שונות, או לחילופין לבחור תמונות שמישהו אחר כבר תלה בגלריה, להכניס אותן למערבל שבאתר ולקבל יצירה חדשה – יצירה משלכם – הנתלית מיד בגלריה של האתר. שלל צבעים, שלל תהבויות, וכמו שאמר אנדי וורהול: כל אחד זכאי להיות מפורסם לרבע שעה.

http://shoko.calarts.edu/~alex/recycler.html

צביקה אלברגר, שחר סמוחה, דפנה ינוביץ,
נטע גורביץ, נאורה שם־שאול

מנוע חיפוש לגנים

במכון וייצמן מנסים למפות את המידע בתחום הגנטיקה ברשת

מאז עלה לאינטרנט פרויקט המיפוי של הגנום האנושי, שבו לוקחים חלק מדענים מכל העולם, גדל שפע המידע ברשת בתחומי הביוגלוגיה, גנטיקה, ביוכימיה ועוד. החומר המדעי כה רב, עד שגם מומחים המנסים למצוא שם מידע שנועד לסייע להם בעבודתם המחקרית מתקשים לנתב את דרכם.

כדי לפתור את הקושי ייסדו במכון וייצמן את האתר GeneCards, אנציקלופדיה שהיא גם מעין מנוע חיפוש למידע גנטי, באמצעותו אפשר לחפש חומר ממוקד מאוד בשורה ארוכה של נושאים. GeneCards הוא בגדר מודל ניסוי לבחינת האפשרות להקים ברשת אנציקלופדיה אלקטרונית מקיפה של מידע ביולוגי ורפואי, שניתן יהיה לעיין בה באמצעות ממשק ידידותי למשתמש, ולעלעל בה בדילוג בין מושגים קרובים, תוך שימוש בשמות ומונחים המקובלים על עולם המדע.

האתר מקשר בין אינספור מאגרי מידע חשובים שכולם עוסקים בגנים אנושיים. כדי להקל על ההתמצאות נערך המידע במעין כרטסות חכמות, המבוססות על סימולים ושמות מקובלים של כל גן, ושל כל תוצר שלו, והמאפשרות לחוקר לחפש מידע גם בחתכים המבוססים על תכונות, מחלות והפרעות, צורות ביטוי, חלבונים דומים, מוטציות, יישומים רפואיים ועוד. מכל כרטיסיה כזו ניתן להמשיך את המסע אל המקורות שמהם נלקח המידע, ולאתרים רלוונטיים נוספים. המעיינים באתר יוכלו למצוא גם פרק המלמד חוקרים בתחומים אחרים כיצד לבנות מאגרים שימושיים דומים בתחומם.

http://bioinformatics.weizmann.ac.il/cards

דפנה לוויינוביץ

מעכשיו נצטרך לנחש

"שרת התמלילים" הוא הקרבן האחרון במלחמה על זכויות יוצרים ברשת

מנהג ישראלי עתיק יומין הוא לשיר שירים לועזיים בג'יבריש. למשתמשי האינטרנט היתה עד לא מזמן אלטרנטיווה: שרת התמלילים – The lyrics server (http://www.lyrics.ch) עם מיליון היטים ו־100 אלף משתמשים בממוצע ליום. האתר מכיל למעלה מ־100 אלף תמלילים מלאים לשירים פופולריים, ואפשר למצוא בו את מרבית תמלילי השירים שיצאו על דיסק או תקליט, ושניתן להעלותם על הדעת. האתר נבנה על ידי גולשים שצירפו תמלילים למאגר, שהלך וגדל בהתמדה, מאז הקמתו בפברואר 1997, בכ־200 שירים חדשים מדי יום.

בתחילת השבוע שעבר כל זה השתנה. פרסום התמליל ללא רשות המחבר וללא תשלום תמלוגים הוא עבירה על חוק זכויות היוצרים הבינלאומי. עד לאחרונה, הגנה על מנהלי האתר העובדה שהם ממוקמים בשווייץ – הרחק ממשרדי "ארגון מפרסמי המוסיקה" האמריקאי (NMPA) שבניו יורק, המייצג רבות מחברות המוסיקה הגדולות שהן בעלות הזכות לאשר שימוש בתמלילים.

בחודש דצמבר הוגשה באופן רשמי תביעה של האיגוד נגד האתר. בית הדין הוציא מייד צווי הגבלה חלקיים להסרת חלק מהשירים מן האתר. לאחר תלונה נוספת, ציווה התובע המחוזי על המשטרה להחרים חלק מהשרתים. השוטרים פרצו לדירת אחד המפעילים, הכריחו אותו לסגור את מרבית האתר וחקרו אותו במשך כארבע שעות.

התובעים טוענים שהפסידו מיליונים בגלל האתר. מנהלי האתר טוענים שלא ניתן להוכיח הפסד כזה, שכן מדובר בשירות הניתן לגולשים בחינם וללא מטרות רווח, ובכלל, הם טוענים, חוק זכויות היוצרים מיושן ולא מתאים למציאות של עידן האינטרנט.

אבל האמת היא שנראה כי האיגוד מעוניין להפוך את התביעה להפגנת זרועו הארוכה של חוק זכויות היוצרים, על מנת להרתיע מפני ביצוע עבירות אחרות בתחום, שהן נפוצות מאוד ברשת. כנראה שמסיבה זאת נבחר אתר לא אמריקאי ומרוחק, למרות שבאתרים אמריקאים רבים מתבצעות עבירות לא פחות חמורות, ושיישום תביעה כלפיהם היה קל הרבה יותר – משפטית ומעשית.

עד לסיומו של המשפט נצטרך למצוא אתרי מילים אחרים, או לנחש את המילים, וזאת הזדמנות טובה לבקר בארכיון הטעויות הנפוצות בשירים (http://www.kissthisguy.com). אם אנחנו כבר טועים, אז לפחות שלא נחזור על טעויות ש[illegible]ים.

אורי ברזכין

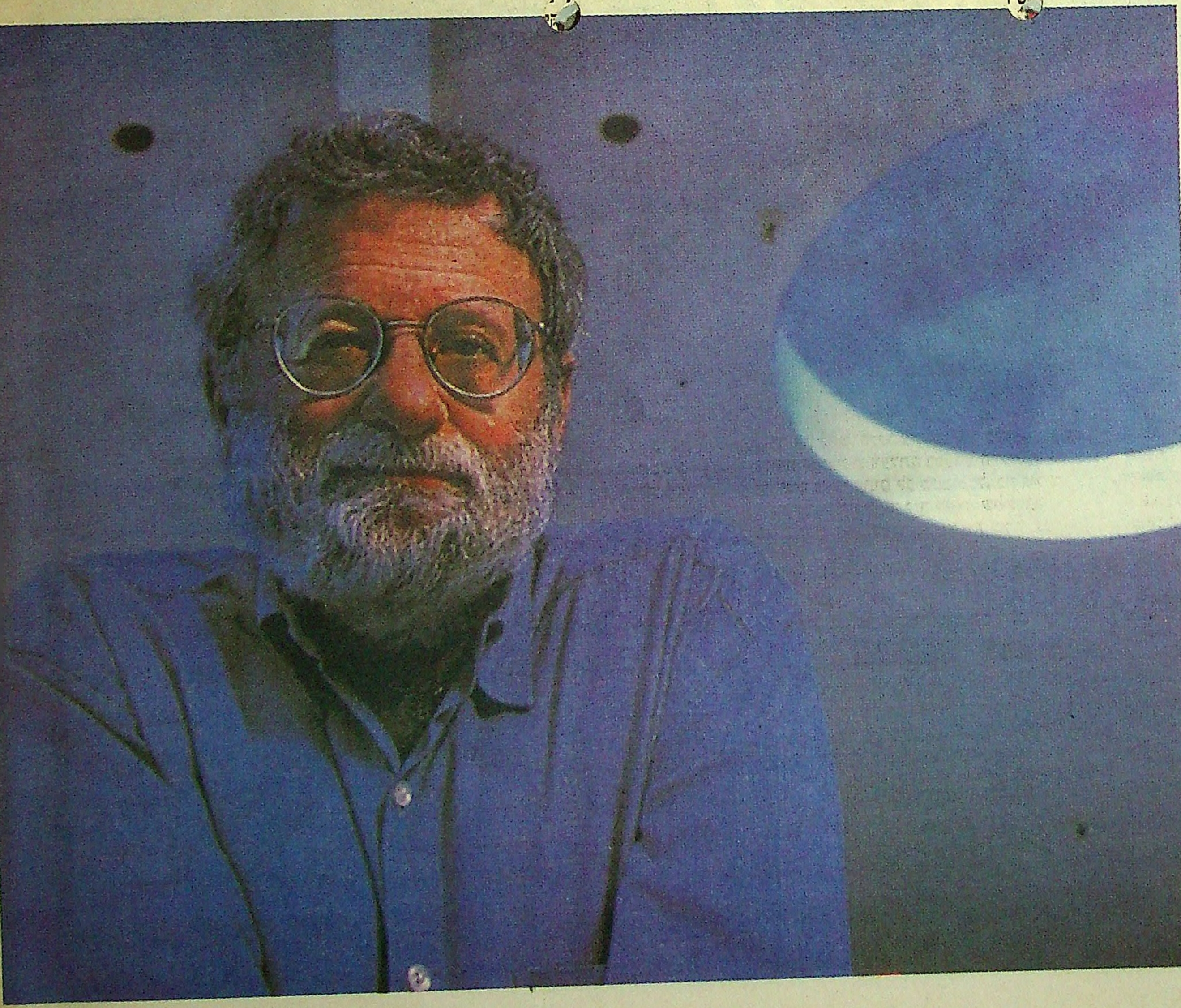
לידיעת המעתיקים

תוכנה מאפשרת לזהות עבודות שהורדו מהאינטרנט

שפע אתרי האינטרנט המציעים עבודות מוכנות בכל מקצועות הלימוד עלולים להפוך לפופולאריים פחות הודות לתוכנה חדשה שנועדה לסייע למורים ובוחנים לזהות עבודות מועתקות. התוכנה החדשה ללכידת מעתיקים נכתבה על ידי דיוויד וואלס, המתמחה בזיהוי כתבי יד ומסמכים וניתוחם לצרכים משפטיים. התוכנה מזהה את הסגנון האישי של כל כותב, ויכולה להחליט האם חיבור מסוים נכתב על ידו או הועתק ממקור אחר.

מורים בבתי ספר בבריטניה אימצו את התוכנה לאחר שהתברר להם כי תלמידים רבים מאוד מנצלים את מאגרי העבודות המצוי באינטרנט במקום לבצע עבודות מחקר, ניתוח והסקת מסקנות ובמקום לכתוב חיבורים בעצמם.

אתר העבודות המועתקות הראשון ברשת – CheatWeb – הוקם בגרמניה ב־'95 על ידי באסטיאן וילהלם, אז בן 20. חיקויים באנגלית, ספרדית ובכל שפה אחרת, כולל עברית, מיהרו להופיע אחריו. וילהלם, שהתראיין בעקבות הפרסום על התוכנה החדשה, אמר כי הכוונה היתה תמימה: ניסיון לאגור מידע שיסייע לתלמידים וסטודנטים להכין את שיעורי הבית שלהם. כשפתח את האתר שלו לשאלות בזמן אמת מצד תלמידים,

מה העבודה של המדען הקוגנטיווי דונלד א. נורמן? לפטור אותנו, סופית, מנוכחותם המעיקה של מחשבים איטיים, טכנאים יקרנים והוצאות מיותרות. את כל אלה מנסה נורמן להחליף במה שהוא מכנה "מתקני אינפורמציה", כמו טלפונים סלולרים חכמים יותר, שמדווחים על פקקי תנועה, קופסאות קטנות על הטלוויזיה, שיחליפו את המארז הכבד של המחשב, ומה שהוא מכנה "מכונות כתיבה פשוטות".

"כרגע, השעון שלי אומר לי את השעה", אומר נורמן, לשעבר ראש מחלקת המחקר של אפל, שבימים אלה עובד בחברת היולט־פאקארד, "למה שהוא לא יאמר לי מה מזג האוויר, או איפה נמצאים הילדים שלי עכשיו? אני צריך להיות מסוגל להעמיס על המכשירים שברשותי הרבה יותר ממה שהם עושים היום. היום אנחנו מוכרחים ללמוד איך להשתמש בכלים שלנו, אני רוצה להעלים את הצורך הזה". "העבודה שלי", הוא אומר, "היא להבין מה אנשים עושים בחיים שלהם".

WIRED

שרת הדואר של ספק האינטרנט שלו קרס תחת עומס ההודעות. לדבריו, באתר שלו משתמשים למעלה מ־5000 איש ביום, שני שלישים מהם בנים.

מה הברקוד של גבינה 9%?

קניות באמצעות מחשבי כף יד - בבריטניה

רשת טקסו, הגדולה שברשתות המזון הבריטיות, הכריזה השבוע על הכנסתו לשימוש של מחשב כף יד חדש, המצויד בקורא ברקודים, על מנת לייעל את הקנייה המקוונת. גם הרשת השנייה בגודלה, סיינסבורי, תספק ללקוחותיה מהחודש הבא את אותם שירותים.

המחשב הזעיר שמוכרות שתי הרשתות הוא מסוג Palm Pilot, שהותאם במיוחד לשימושם של לקוחות הסופרמרקט. באמצעות הסורק יכולים הלקוחות לסרוק את הקודים המפוספסים על כל מוצר שיש להם במטבח או בחנות השכונתית, לאגור אותם בזיכרון המחשב, ובכל פעם שהם רוצים לערוך הזמנה, להרכיב בקלות ובמהירות רשימת קניות.

http://www.tesco.co.uk/index.htm

דפנה לוי-ינוביץ

מסודות האינטרנט: למי לא כדאי לשלוח דואר זבל

ההתייחסות של מערכת המשפט לנושא הספאם עדיין סלחנית מדי, מה שאי אפשר לומר על עורך הדין שקיבל משלוח זבל הביתה

בשבוע שעבר נרשם בתולדות האינטרנט הישראלי מקרה ראשון בו אסר בית משפט על אדם להתחבר לאינטרנט למשך מספר ימים. מדובר באדם החשוד בכך ששלח כמויות גדולות של דואר זבל, למטרה שעדיין נותרה שנויה במחלוקת. אבל ההתייחסות של מערכת המשפט לנושא האינטרנט ודואר הזבל – שאינה לוקה בסובלנות יתר – אינה מרתיעה עדיין את משגרי דואר הזבל, הם ממשיכים להטריד את גולשי האינטרנט באין מפריע.

וכך, נרשם השבוע ציון דרך נוסף בתולדות האינטרנט בישראל, והוא דואר הזבל הגדול ביותר שנשלח עד כה בישראל. מדובר במסר שגודלו 991 קילובייט – כמעט מגהבייט שלם. "דואר זבל" נקרא כך, משום שכמו דואר בלתי מוזמן, הוא מושלך ישר לפח על ידי רוב המקבלים אותו. אבל, כמו למשל במקרה זה, המוצר עצמו אינו בהכרח זבלי. מדובר בגימיק יוקרה: שעון המקרין את השעה בצבעים, על הקיר או על התקרה, עד לקוטר של 1 מטר.

"אם גם אתם מתעוררים כמה פעמים במשך הלילה ומדליקים את האור כדי לראות מה השעה", כך נכתב בקובץ שנשלח לגולשים, "ואם גם אתם מאלה ששונאים להרים את הראש מהכרית כדי לדעת מה מראה השעון המעורר שהשמיע זה עתה את צלצולו הצורמני – יש כעת אלטרנטיבה: שעון [illegible]ני חדש, שמשתקף על התיקרה בצבעים. ייחו[illegible] בכך, שבנוסף להיותו שעון מעורר לכל דבר, אפשר להמשיך לשכב פרקדן במיטה ולראות את השעה בבירור בלי להדליק את האור".

אם הבעיה הטרידה אתכם, יתכן שתפסיקו לקרוא ברגע זה, תדליקו [illegible] המודם ותרוצו לאתר http://www.gimmick.co.il, שם מוצע השעון המאיר לצד כריש אוכל לאמבטיה, מאוורר סומו, יד קטועה עם מנוע, "סקס" דולרים עם תמונת קלינטון, סוכר גולש, כרית מפליצה וגוש צואה מתפוצץ.

אחרי הרשימה הזו, "דואר זבל" נשמע כמו סתם עוד גימיק נחמד, אולי מעשה ליצים שכזה, אולי מין מעטפה שבתוכה יש חומר מעורר גועל. הבעייה היא שזה בדיוק מה שמרגישים חלק מהגולשים שלא ממש הוטרדו עד כה מהצורך להרים את ראשם מן הכר, ושמופתעים לרעה כשמגהבייט של חומר פרסומי נוחת באיטיות מעצבנת בזיכרון המחשב שלהם. זה נעשה יותר גרוע, כאשר אחד, או כמה מהם, הם עורכי דין.

כשם שזה רעיון רע להושיב עורך דין על "כרית מפליצה", כך זה רעיון רע לשלוח לו דואר זבל. "האמת שאני בדרך כלל לא מתרגש מספאם", אומר עורך הדין ח. שקיבל את המסר הפרסומי של חנות הגימיקים, "הדרך מתוכנת הדואר האלקטרונית לפח הזבל שלה היא קצרה מאד. קליק וזהו. אבל כששולחים אליך מגה בייט שלם...".

למעשה, עו"ד ח., שדווקא מוכן להמשיך ולהרים ראשו מן הכר מדי בוקר, אבל לא כדי לקבל קובץ כזה גדול, קיבל אותו מספר פעמים. "בגלל מה שהגדירו מאוחר יותר כתקלה, הקובץ הזה נשלח יותר מפעם אחת. בדקתי עם כמה מידידי. עורך דין אחד מעריך שקיבל [illegible] כעשר פעמים... כמו כן לפחות שנים [illegible] אישרו שקיבלו אותו. לי היה מזל: קיבלתי אותו רק פעמיים. בפעם השניה אחרי שדרשתי מהם לא לשלוח אלי יותר דואר".

בעת ההמתנה הספיק עורך הדין לפנות בטלפון לספק האינטרנט של עולם הגימיקים כדי לבקש שימנעו מהם את המשלוח. "אחרי שהתפוצצתי כבר מהמתנות חוזרות ונשנות לפתיחת הסתימה בדואר האלקטרוני שלי, שיגרתי אליהם מכתב דרישה מנומק לפיצוי בסך 902 דולר".

לדברי עו"ד ח., עורך הדין של עולם הגימיקים הגיב במהירות, אישר שהם שיגרו את הדואר, הסביר שלקחו את המידע ממאגרי כתובות כדוגמת דפי זהב, והציע כמחווה של רצון טוב פיצוי – את השעון, אותו שעון שהוצע באתר. לא כולל דמי משלוח. עורך הדין ח., כאמור, אין לו חפץ בשעון המקרין על הקיר בצבעים, אך משמשע כי זמנו היקר מוערך ב־169 ש"ח (מחיר השעון. לא כולל דמי משלוח), כך אמר, לא ידע אם להתפוצץ מצחוק או ללכת מיד לבית משפט.

עורך הדין עומד על שלו ודורש פיצוי כהלכה, המגיע לפי חשבונו ל־902 דולר. מה, דולר לקילובייט? "הסכום מחושב על פי זמן העבודה שכל הפרשה גזלה ממני, בתוספת דרישה צנועה ל־350 דולר בגין עגמת נפש", אומר עורך הדין ביובש מקצועי, והמשא ומתן לפשרה בעיצומו.

את תגובת עולם הגימיקים ביקשנו בדואר אלקטרוני, ואף השארנו הודעה בתיבה הקולית שמאחורי הטלפון שבאתר שלהם, אך עד סגירת הגיליון לא התקבלה תגובה. אז זוכרים את הכלל שהדואר האלקטרוני באינטרנט הוא בחינם? זה נכון – כל עוד אתה לא שולח הצעות עסקיות לעורכי דין שלא ביקשו את זה, ומוכנים להרים את הראש מהכר.

דו"ח אמין

עידו אמין

הכסף של משפחת פיטוסי גולש בחזרה (חלקית)

לפני שבועיים סיפרנו כאן את סיפורה של משפחת פיטוסי מקרית גת, שחשבון האינטרנט שלה התנפח במפתיע. ספק האינטרנט שלה, לטענתו, אמר למשפחה לשנות את הסיסמה – אולם לדברי המשפחה לא סיפר לה כי קיימת דרך טכנית לאתר לפחות חלק מהמשתמשים שחגגו על חשבונה. לבסוף, בדרך מקרה, נודע למשפחה כי ניתן גם ניתן לאתר חלק מהגולשים החופשיים, ולאחר שהוכוונה על ידי ספק האינטרנט שלה – אינטרנט זהב – להגיש תלונה במשטרה, נמסרה לידיה רשימה חלקית של טלפונים שמהם נעשו ההתקשרויות הבעייתיות שגרמו לחוב של 5600 שקלים. כשני שליש מההתקשרויות לא אותרו ואין יודעים מהיכן נעשו. רק אחד מהמתקשרים הבלתי מזוהים האלה, כך למדתי השבוע, פנה ביוזמתו למשפחה דרך עמותת "על"מ" והציע לה 120 שקלים כפיצוי.

הפיצוי הזה התרחש לאחר שפנתה המשפחה למטלפנים להחזיר לה כסף שיכסה את החור שנוצר בתקציבה. בין הורי הילדים שגלשו על חשבון משפחת פיטוסי היו מעטים ששילמו מיד, היו כאלה שסירבו לשלם כלל, ואילו הרוב הסכימו לשלם – אך רק את הסכום המדויק שניתן היה להוכיח באמצעות רשימת הטלפונים ממחשבי אינטרנט זהב, מחושב בדיוק לפי שער הדולר באותו יום. לאחר שמשפחת פיטוסי התעקשה על פיצוי גדול יותר, שיכסה את כל הפסדיה וכן את הוצאותיה המשפטיות, פנו חלק מהמשפחות לעל"מ – עמותה לסיוע משפטי. בעזרת העמותה, שלחו למשפחה מכתב בחתימת עורך דין שאת חלקו ציטטנו כאן בשבוע שעבר. נקודה חשובה שהועלתה במכתב היתה כי החיוגים נעשו בתום לב כי מקובל, בין גולשי אינטרנט, להעביר זה לזה קודים של גישה לאינטרנט. עוד הועלו שם טענות כאילו גב' פיטוסי מחשבת את התשלום לפי שער דולר לא נכון וכי הבירור שהוביל לאיתור המשפחות נעשה שלא כדין ותוך חדירה לפרטיות. המשפחות גם פנו לחברת בזק, שמסיבה לא מוסברת ראו בה צד לנושא, ושיתפו אותה בחישובי ההחזר המגיע למשפחת פיטוסי. לאחר כל אלה, קובלות המשפחות כי משפחת פיטוסי ממאנת לקבל את הצ'קים הנמסרים לה.

עמותת על"מ המייצגת חלק מהמשפחות היא ארגון לסיוע וייעוץ משפטי שליד אוניברסיטת בר־אילן, ופועלת מאז 1984 לסייע לאנשים הנקלעים לבעיות משפטיות, ואין ידם משגת לשלם לעורכי דין. "החברה המודרנית מציבה אתגרים", כותבים אנשי העמותה, "אשר לחלק מהאוכלוסיה הותיקה והעולים החדשים המתגוררים בערי הפיתוח והשכונות קיים קושי להתמודד עימם, וזאת בשל מודעות מעטה לזכויותיהם. "העמותה הוקמה לתיקון מצב זה ועוסקת בנושאים של יחסי עובד־מעביד, ביטוח לאומי, בתים משותפים, הוצאה לפועל, חוזים, הגנת הצרכן, תביעות קטנות וסיוע טרום־משפטי". בעקבות הפרסום על עזרתה של העמותה למשפחות ההורים שגלשו על חשבון משפחת פיטוסי, פנתה אלינו עו"ד יעל אדורם, יועצת משפטית בעל"מ, וביקשה להבהיר נקודה חשובה.

למרות שבמכתבים ששלחה העמותה בשם הורי הגולשים הצעירים יש התנצלות והסבר על אי התשלום עד כה, וניתן אולי להבין כאילו הורים סירבו לשלם כלל וכלל, מבקשים בעמותה להדגיש כי לא כך הדבר. יחד עם המכתבים נשלחו גם שקים, בסכום כולל של 1675 שקלים, ואלה נפרעו. אלה, לטענת המשפחות המיוצגות על יד על"מ, הוא חלקן הנאות בשימוש החריג (שהגיע לסך 5600 ש"ח ע.א.). החישוב נערך על ידיהן במדויק, תוך התאמה לשער הדולר בעת השימוש בקוד הגנוב ממשפחת פיטוסי, וכן על ידי בדיקת פירוט שיחות מבזק בהן נערך שימוש בקוד זה.

עוד מבקשים בעמותת על"מ להדגיש, כי הם מיצגים רק הורים ששילמו את חובם, וכי השימוש בקוד הגנוב נעשה בתום לב, על ידי ילדים שלא ידעו כי מדובר בקוד גנוב.

ומה במשפחת פיטוסי? לדבריהם, לאחר התשלומים שקיבלו, עדין נותר אצלם "חור" של 2500 שקל. אין איש היודע לאתר את הטלפונים שמהם נעשו שיחות אלה, לא ספק האינטרנט, ולא כל גוף אחר, אין איש המתנדב לכסות את העלויות שנוצרו בעקבות הגלישה שבוצעה מהם, ואת ההוצאות המשפטיות לא מכסה כל עמותה. מוסר השכל: שנה הסיסמה בכל שבוע, ורק כך תהיה רגוע. ויש גם חומר למחשבה לספקי האינטרנט: איך יתכן שחברות כרטיסי האשראי יכולות לגלות מיידית ואוטומטית חריגה משונה בהרגלי הצריכה, אך אשפי המחשבים והאינטרנט מפגרים מאחור?

כל מה שחסר זה שמיים

מי שלא אוהב לטוס, שיקום. מי שאוהב לטוס, שיישב ויחגור את עצמו למחשב; "קפטן אינטרנט" ממריא אל עולמם המופלא של הכאילו טייסים, ומוחא כפיים בנחיתה

שחר סמוחה

בספרו "להיות דיגיטלי", מספר ניקולס נגרופונטה על חלקו של צה"ל בהיסטוריה של משחקי המחשב. מבצע אנטבה, מספר נגרופונטה, הרשים מאוד את צמרת צבא ארה"ב. מה שהרשים אותם במיוחד היתה שיטת האימון של סיירת מטכ"ל: יצירת מודל מדויק של שדה התעופה באנטבה והכרה מצוינת של השטח, מה שהביא לביצוע כמעט מושלם. הקצינים האמריקאיים הבינו שלא יוכלו לבנות מודל לכל בניין או שדה תעופה בעולם (מה גם ששדה התעופה באנטבה נבנה על ידי מהנדס ישראלי, מה שהקל על איתור התוכניות המדויקות), ולכן פנו אל מדענים שישבו ב־MIT ואמרו להם: בנו לנו כלי שיאפשר לבנות דגם תלת ממדי של מקום. המדע (מדעי המחשב, ליתר דיוק) לקח את הדרישה ההיא קצת רחוק יותר, והוסיף גם אפשרויות תנועה וניווט בזמן אמיתי בסביבה המדומה. הסימולטור נולד. תעשיית המשחקים, מיותר לומר, קלטה את הפוטנציאל מהר מאוד.

מאז יצא לשוק, לפני חודשים אחדים, "כוכב כחול" – סימולטור הטיסה של חיל האוויר הישראלי, שוטף את ציבור השחקנים בארץ גל של לוקאל-פטריוטיזם: אלפי דרדקים משמידים את צבאות ערב לדורותיהם וחולמים על קריירת טיס מבטיחה. כעשרת אלפים יחידות של "כוכב כחול" נמכרו בישראל. מספר מצויין. גם בעולם נמצא שוק הסימולטורים למטוסים (ולהלן: מדמי טיסה) בפריחה. מספר הכותרים של מדמי טיסה שיצאו לאור בשנה האחרונה היה הגבוה ביותר בעשור האחרון. אנשים אוהבים לטוס.

הקפיצה הגדולה

בשנים האחרונות הפכו מדמי הטיסה המיועדים למשתמשי מחשבים אישיים לעולם בפני עצמו. רק לפני שלוש-ארבע שנים, כשרוב התוכנות רצו באמצעות DOS, היו הטייסים המתוסכלים מטיסים את כלי הטיס שלהם דרך נופים שדמו יותר ליצירות קוביסטיות מאשר לנוף אמיתי. ההתחזקות המהירה של המחשבים וכניסת טכנולוגיית 3Dfx להאצה גרפית תלת-ממדית, שינו את הז'אנר הוותיק מן הקצה אל הקצה.

ההיסטוריה של הסימולטורים לטיסה עתיקה כמעט כמו הטיסה עצמה. על מנת למנוע מבני אנוש להוטים וחסרי מושג למות בטיסתם הראשונה, הבינו ראשוני הטייסים שיש לבצע על הקרקע מספר אימונים בסיסיים, שרק עם השלמתם ניתן יהיה לנסות ולטוס. הטייסים הראשונים התאמנו בהחניית המטוסים ששבו מטיסה, וכך קיבלו תחושה ראשונית של ההגאים. כשעברו שלב זה בהצלחה, עברו להסעתו של המטוס על המסלול, ומדי פעם "ניתרו" ניתורים של כמה מטרים לאוויר. שיטה זו היתה ידועה כ"שיטת הפינגווין". לאחר שהשתלמו באימוני קפיצות עברו לטיסה אמיתית. לאחר שהבינו שהפינגווין המקפץ לא מספק הדמיה מספקת (סטטיסטיקה מדויקת של מספר התאונות אינה בנמצא), המציאו כבר ב־1910 מכשיר שהיה למעשה מטוס קצוץ כנפיים שהוסע על האדמה.

ב"בית הספר הצרפתי למלחמה" היו באותה עת הטייסים הראשונים שהשתמשו ב"סימולטור" כזה. בבריטניה, הצורך האדיר בטייסים לאחר פרוץ מלחמת העולם הראשונה הוליד ב־1915 מכונה שנועדה לבחון את כישוריהם של המתגייסים. המכונה טילטלה את הנערים ההמומים בעוצמה רבה והם הונחו לנסות ולייצב אותה במקביל לקרקע. הצרפתים שיכללו בינתיים את השיטה שלהם והניחו מתחת למכשיר גם פלקטים מצוירים של פני הקרקע, שנועדו לעזור לחניכים באימוני ההפצצה.

בין שתי המלחמות עבר התחום שינויים מהירים. ה"לינק", שנבנה בין 1927 ל־1929 במרתפה של חברת הפסנתרים של אביו של ארווין לינק בניו יורק, היה הסימולטור האמיתי הראשון. המכשיר דמוי המטוס הוזז לכל הכיוונים על ידי ה"טייס" שהשתמש בהגאים מחוברים למכניזמים פנאומטיים מהפסנתרים של אבא, ואיפשר לבצע תמרונים אווירים שעד אז לא היו אפשריים על הקרקע. בספר הפטנטים האמריקאי מ־1930, מתוארת ההמצאה כ"עזר אימונים אווירונאוטי מעולה; כלי שעשועים אצילי".

המחשב מגיע

פריצת הדרך של הסימולטורים לטיסה היתה עם המצאת המחשבים הראשונים. עוד במלחמת העולם השנייה השתמשו מדעני בנות הברית במכונות חישוב אנלוגיות שפתרו משוואות שהתייחסו לתנועתו של המטוס, וכך סיפקו תחושת טיסה אותנטית בהרבה מהמוכר עד אז. ב־1951 נבנה סימולטור ספציפי שדימה את מטוסי הבואינג סטארטוקרוזר שרכשה "בריטיש איירוויס".

המכשיר הענק, שהיה בעצם תא טייס שלם ומלא, היה מחובר לכמה מחשבים אנלוגיים שסיפקו, תמורת 120 אלף ליש"ט, אשליית טיסה לא רעה.

בשנות ה־50, עם הופעתם של המחשבים הדיגיטליים הראשונים, ניסתה אוניברסיטת פנסילווניה, יחד עם חיל הנחתים האמריקאי, ליצור סימולטור שיתן לראשונה תחושה מציאותית של טיסה. ההתפתחות התאפשרה בזכות מידע שהצטבר על הספקי המנועים בגבהים שונים ועל התנהגות גופים באוויר. עד אז היו הסימולטורים נבנים ופועלים על מידע שהוזן אליהם והתבסס על השערותיהם המלומדות של מדענים וטייסים ולאו דווקא על מודלים פיסיקליים אמיתיים. הסימולטורים האלו סיפקו תנועה של תא הטייס, אך לא היתה בהם כל תצוגה של מידע ויזואלי שהראה לטייס את הסביבה בה הוא מתפקד. אופציה זו הוצגה רק עם התפתחותה של תוכנית החלל האמריקאית, בשנות ה־60.

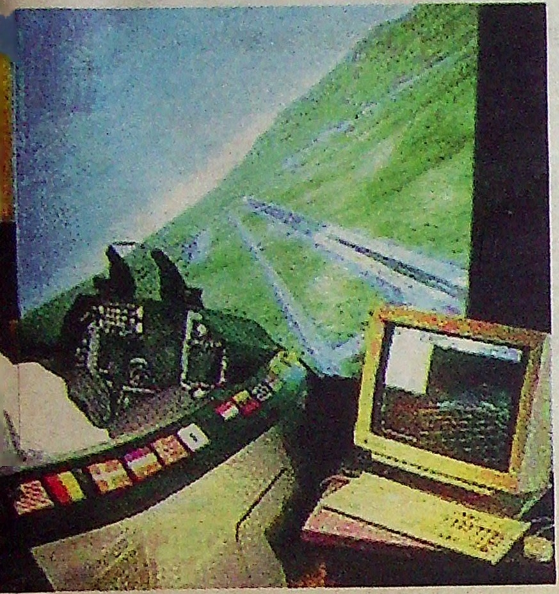
סביבה תלת־ממדית צבעונית להדמיה מלאה מסביב לתא הטייס פותחה ב־1971 על ידי יצרנית המטוסים מקדונל-דגלאס. הסימולטור שבנתה, VITAL2, איפשר טיסה באזורים שונים ובמזג אוויר שונה, תוך שימוש רציף באמצעים לראיית לילה, כל זאת ברזולוציה של מחשב פנטיום חדיש.

מתחילים לשחק

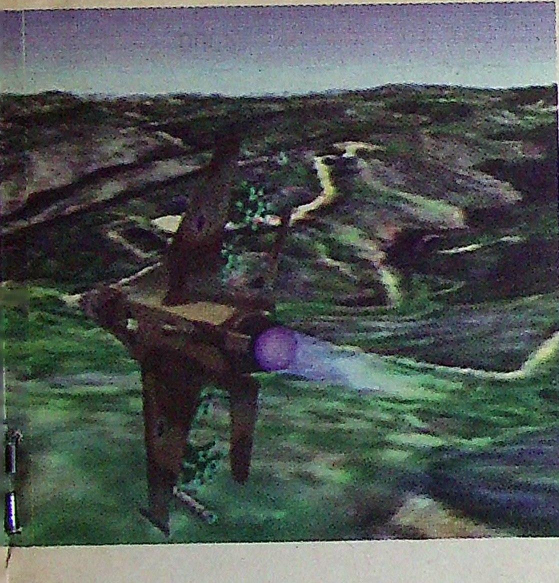
באמצע שנות ה־80 התחילו חובבי טיסה ליהנות מתחום שעד אז היה נחלתם הבלעדית של טייסים בחילות אוויר. המשחק הראשון שיצא היה מיועד למק SE ולמרות שהיה בשחור-לבן סיפק לוח שעונים מדויק ומפורט למדי. בתחילת שנות ה־90 הוציאה מיקרוסופט את החלוץ בסדרת FS (Flight Simulator), שהיה מיועד למחשבי 386. הסימולטור, הבסיסי מאוד (גודל הדיסק הקשיח במחשבים של אז לא עלה על 25 מגה

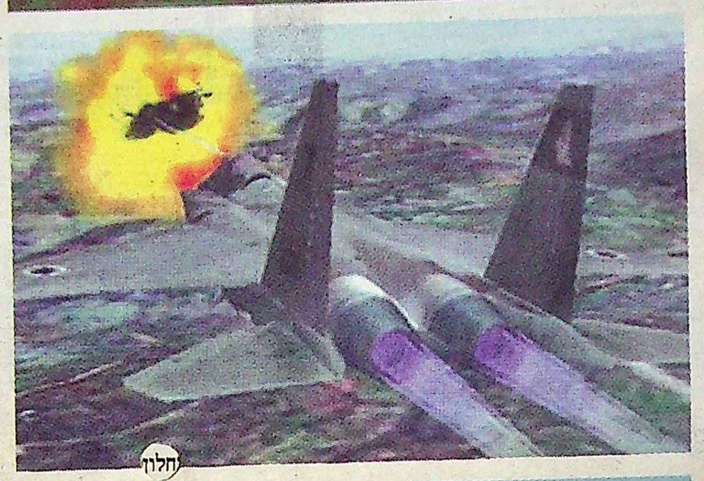

חלון

גולשים טסים

מחפשים מדמי טיסה ברשת? הנה כמה מקומ[illegible] להתחיל

• אתר המוקדש לסדרת FS של מיקרוסופט בו ניתן להוריד תוואי שטח של כל מקום בכדור הארץ ומטוסים אזרחיים מכל העולם, כולל כאלו של אל-על וארקיע:
http://www.flightsim.com

• אתר שמספק את אותם פיצ'רים למטוסי קרב:
http://www.combatsim.com

• עוד מטוסים נחמדים ניתן להוריד ב-http://www.combatfs.com, ב-http://www.microwings.com ניתן למצוא קטלוג שמכיל את כל סוגי הסימולטורים, להתעדכן על החדשים ביותר, ולהזמינם.

• אם ברצונכם להוריד שותפות של המשחקים החדשים ביותר אך גם משחקי עבר קלאסיים, כדאי לגלוש ל:
http://shareware.gamespot.com/simulation/index.html
שם תמצאו מגוון עשיר של מטוסים, מסוקים, צוללות ועוד.

• שומרי מסך בנושאי תעופה:
http://www.erols.com/tdg

• קבוצת דיון טובה ובה שאלות, תשובות הגיגים ועדכונים:
comp.sys.ibm.pc.games.flight-sim.

• אותו הדבר, למשתמשי מקינטוש:
comp.sys.mac.games.flight-sim

בייט), הכיל בתוכו פונקציות של שינוי גודל הכנפיים במטוס, בנייה עצמית של המדפים ושינוי הזוויות בהם.

עד הגעתם של מעבדי הפנטיום, רוב השינויים בתחום היו קוסמטיים בעיקרם. אולם מאז שאלו כבשו את עולם המחשבים, השתנה שוק מדמי הטיסה מהקצה אל הקצה: לא עוד מפות לא ברורות שאמורות לייצג את פני הקרקע, שני ריבועים שאמורים להיות מטוס וזמזום מונוטוני במקום רעש מנועים, אלא חוויית משחק טוטאלית האופפת את השחקן מכל הכיוונים ודורשת ממנו שליטה מלאה ואחריות על גורלו כטייס.

שחקני הסימולטורים שונים מאד מציבור השחקנים הממוצע. אליק קושניר, בעל חנות "פריק" הוותיקה בתל אביב, מעיד שקוני מדמי הטיסה הם בדרך כלל מעל גיל 35, משכילים ומרוויחים לא רע. קוני הסימולטורים מהווים בין עשרה לחמישה עשר אחוזים מכלל קוני המשחקים. ההצלחה המסחררת של "כוכב כחול" אמנם פתחה את הסכר וגרמה שכך שגם בני נוער יגלו לפתע עניין בתחום, אולם לדברי קושניר אין להשוות בין שתי קבוצות הקונים. "תראה לי ילד אחד שיכול לטוס בבואינג 737 במשך 12 שעות מתל אביב לניו יורק ללא הפסקה", הוא אומר בחיוך, "האנשים האלו אולי ישתמשו בטייס האוטומטי חלק מהזמן, אבל כל כמה דקות יגידו לאישה שהם צריכים לבדוק משהו קטן וירוצו למחשב לבדוק מה המצב במטוס".

אחד מאותם אנשים הוא גידי ויתקון, בן 32, מעצב תעשייתי יוצא חיל האוויר שעוסק בתכנון צעצועים וכמובן מטורף על טיסה ומטוסים. את המחשב שלו רכש גידי רק לפני שנתיים וחצי, אבל מאז צבר ניסיון אדיר בתחום והוא מחזיק בעשרות סימולטורים של מטוסי קרב ומטוסים אזרחיים. זו רק חלוקה כללית. המשוגעים לדבר מבדילים בין סוגי המשחקים לפי סוגי המטוסים המופיעים בהם והקונטקסט ההיסטורי שלהם. המטוס העתיק ביותר בו ניתן כיום לטוס נמצא במשחק Red Baron 3D המדמה טיסה במטוסים כפולי כנפיים וחלושי מנוע ממלחמת העולם הראשונה. המטוס החדיש ביותר הוא ה-F22 העתידני.

הציוד הדרוש למשחק ברמה של מקצוענים בתחום הוא סיפור בפני עצמו: מקלדת משימות המחליפה את המקלדת הרגילה; זיכרון עצום, בכמה מאיצים גרפיים שעובדים במקביל וג'ויסטיקים רועדים (Force Feedback). כל זה לא מונע מוויתקון להלין, ובצדק, על חוסר היכולת של שחקנים ישראליים לנהל משחק רשת בינלאומי בגלל תשתית הקווים האיומה של בזק שלא מאפשרת זרימה מהירה של ביטים.

הקרב והאינטרנט

בניגוד למה שאולי מקובל לחשוב, מדמי טיסה של מטוסי קרב אינם דווקא האהובים ביותר על המשוגעים האמיתיים של הז'אנר. למרות שטיסה במטוס נוסעים גמלוני אינה נראית לכולנו כחוויה מרטיטה, סדרת FS של מיקרוסופט למטוסים אזרחיים הצליחה בגלגוליה השונים לאורך השנים למכור, לטענת החברה, מאות אלפי עותקים. אולם, רק לקראת חג המולד האחרון חרגה החברה ממנהגה והוציאה את סימולטור הקרב הראשון שלה, Combat FS WW2 Series שזכה כבר לביקורת אוהדת ב"קפטן אינטרנט".

יש לציין שהסימולטור הנבחר לשנת '98 על ידי אתר המשחקים GAMESPOT (www.gamespot.com) שייך גם הוא לאופנת מלחמת העולם השנייה. למרות המאמץ שהשקיעה מיקרוסופט, בתואר זכה דווקא European Air Fighters מבית מיקרופרוזחות.

האינטרנט, על פי ויתקון, הוא "האוצר הבלום של שחקני הסימולטורים בעולם". הרחק מעיניהם של רוב המשתמשים, ולא מעט בזכות מיקרוסופט, נוצרת ברשת קהילת טייסים לא קטנה. כשהוציאה חברתו של [illegible] גייטס את המשחק הראשון מסדרת Flight Simulator האזרחית, כבר הבינו בסיאטל את הפוטנציאל האדיר של האינטרנט, ובנו את המשחק כבעל "ממשק פתוח". פירושו של דבר הוא שלאחר שהשחקן מאס במטוסים שסופקו לו בגוף המשחק, הוא התחבר לרשת והוריד, כקובץ ZIP זניח בגודלו, את אותו מטוס צבוע בצבעים אחרים או מטוסים אחרים לגמרי. מעבר לכך, קיימת גם אפשרות של "ייבוא" תוואי קרקע ממגוון מקומות בעולם לתוך המשחק הישן והפיכתו לחוויה אחרת לחלוטין. עם התפתחותו המהירה של התחום ניתן כיום לנהל קרבות אוויר מעל קוריאה בין מטוסים מתקופת מלחמת העולם השנייה שצבועים בצבעי חיל האוויר הפרואני, לג'מבו מודרני של בריטיש איירוויס.

הכי קרוב למציאות

ברשת גם קיימות קבוצות דיון רבות משתתפים של פריקים שמחליפים חוויות, מותחים ביקורת על משחקים חדשים ומתעדכנים בחידושים האחרונים בתחום. ההקפדה של המתכנתים על הפרטים הקטנים היא כה רבה עד שהגבול בין הסימולטורים שעומדים עכשיו לרשות הציבור, לסימולטורים המשמשים חילות אוויר אמיתיים, מיטשטש.

בוני הסימולטורים בחברות הגדולות יודעים את נפש צרכניהם ויוצרים משחקים שצריך לסרוק בזכוכית מגדלת כדי לגלות אי התאמות למציאות. בסימולטור הנחשב למוביל כיום בתחום הצבאי, Falcon 4, לא פסחו המתכנתים אפילו על כתמי השמן שנוצרים מתחת לכנפי המטוס ועל פרטי החימוש העדכניים ביותר, כולל טילים מונחי טלוויזיה מתוצרת רפא"ל. מעבר לכך, כיאה למוצר המכבד את עצמו, הוציאה החברה שייצרה את הסימולטור קלסר הדרכה אימתני בן 1,200 עמודים גדושים בפרטים טכניים.

רס"ן אדיר, רמ"ד תקשורת בחיל האוויר ונווט פאנטום בן 35, היה בעבר סגן מפקד יחידת הסימולטורים של החיל. אדיר אמנם מתעסק בדבר האמיתי, אבל לא מתבייש להרעיף שבחים על המשחקים החדשים שעולים בהרבה, לפחות בהיבט הויזואלי, על הסימולטורים הממוחשבים הראשונים שחיל האוויר קלט בשנת '75. "אז עסק הסימולטור בעיקר בהכרת המכשירים במטוס ובתפעול מצבי חירום, ולא ביצירת חוויית טיסה אמיתית", מספר אדיר. לסימולטורים הראשונים לא היו כלל צגים, אבל לדבריו נדרש מחשב שתפס אולם שלם על מנת להניע אותו. "כיום PC רגיל עושה עבודה טובה בהרבה", הוא מעיר.

התרומה הגדולה של הסימולטורים, שמאז עברו כמובן שכלולים, עבור חיל האוויר הישראלי היא כמובן יצירה של סביבת אימונים נטולת סיכון וזולה בהרבה מטיסה אמיתית. מחירה של שעת אימון בסימולטור נע, לדברי אדיר, בין חמש מאות לאלף דולר. אותה שעה תעלה למשלם המסים בין עשרת אלפים לחמש עשרה אלף דולר אם תיעשה באוויר.

בנוסף, "סובלים" טייסי חיל האוויר שלנו מכך שמזג האוויר באזור הוא טוב מדי, ואינם מורגלים בתנאי מזג אוויר קיצוניים. הסימולטור אמור להכין את הטייסים לכך. לפני כל חורף נדרשים כל טייסי החיל לעבור אימון במדמה של המטוס או המסוק שלהם. הסימולטורים מלמדים את הטייסים להכיר טוב יותר, ותוך מתן תחושת בטיחות, את גבולות יכולת השליטה האנושית. הם גם גורמים לטייס ללמוד שלא תמיד ניתן לסמוך על תחושות הגוף שיכולות לשטות בו ושעדיף לתת אמון במכשירים. כך ניתן למשל למנוע קבלת החלטות מסוכנות בעת מצב של "ורטיגו".

המקצוענים האמיתיים

בשעות הפנאי, אדיר הוא גם שחקן של סימולטורים ביתיים. הוא משבח את רמת האותנטיות של המשחקים החדשים ומבהיר, במילים שאני לא מבין, עד לאילו פרטים ירדו המתכנתים שלהם. "במחשבים חזקים", הוא אומר, "הגרפיקה יותר טובה אפילו ממה שלנו יש".

למרות כל השכלולים וההמצאות, רות גנץ מחברת BVR הישראלית, המתמחה בייצור סימולטורים ומערכות ממוחשבות לתחקור ביצועים אוויריים, אומרת שעדיין קיימים כמה הבדלים רציניים בין המוצרים שהם מייצרים לבין משחק טיסה טוב. בסימולטורים שמייצרת BVR ניתן לדוגמא לראות את הנעשה "מחוץ" לתא הטייס מכל הכיוונים, אם באמצעות כמה מסכי מחשב או על ידי הקרנת המציאות הווירטואלית על מעין כיפה המחליפה את חופת תא הטייס. מעבר לכך, מחובר ה"טייס" גם לכסא G ולחליפת G המכוילים עם כל מערכות הסימולטור האחרות. השימוש בכסא ובחליפה אמור ל"רמוז" על התחושות הגופניות יוצאות הדופן שטייסים חווים בעת טיסה במהירויות גבוהות ובתמרונים חדים. תחושת G אמיתית, מסביר רס"ן אדיר, לא ניתן ליצור בשום צורה.

הסימולטור המלא שמייצרת BVR, Full Mission, כולל רפליקה מדויקת של תא הטייס הרלוונטי לצרכן, ועולה בין 7 ל-8 מיליון דולר. צעצוע כזה מונע על ידי שני מחשבי סיליקון גרפיקס שמחיר כל אחד מהם הוא כמיליון דולר. BVR מכרה כבר כמה סימולטורים כאלו למדינות החברות בנאט"ו ולכמה מדינות במזרח הרחוק.

לכל אותם אוהבי טיסה שתקציבם אינו בנוי להוצאות כאלו, ובכל זאת רוצים להתקרב, עד כמה שניתן, לדבר האמיתי, ישנו כעת בשוק מגוון של משחקים משובחים שמחכים להם. אז איך בכל זאת לבחור סימולטור משובח ואותנטי? "לפי משקלה של הקופסה", אומר אליק קושניר בנחרצות. "ככל שחוברת ההדרכה גדולה ושמנה יותר, מובטחת חווית טיסה אותנטית יותר. לעומת זאת, תצטרכו גם לבלות כמה שעות של למידה על הקרקע לפני שתנסקו לשחקים. כמו שאמרנו, אנשים מיוחדים הם שחקני הסימולטורים.

קפטן, הצילו!

קביעת פונטים בוורד, בדיחות ב־ICQ,
כתובות אבודות בנטסקייפ, דיסקט הצלה
לחלונות 98 וקיצורי מקלדת

קפטן שלום. אני מחפש אתרים בעברית בנושא המזרח התיכון. בינתיים מצאתי רק אתרים באנגלית ובערבית. אם תוכל לעזור לי, אודה לך מאוד.

חיים

הקפטן משיב: שני אתרים בעברית המרכזים מידע וקישורים בנושא המזרח התיכון הם:

http://shifat.cet.ac.il/heb/default.htm

של שיפע"ת, והאתר

http://study.haifa.ac.il/~earigi/index.html

של ערן אריגי מאוניברסיטת חיפה.

קפטן שלום! אני מחפשת מאמר שהתפרסם בכתב עת מדעי. איך אדע האם הוא בכלל קיים ברשת? האם יש מנועי חיפוש מיוחדים לכתבי עת מדעיים?

תודה, דורית

הקפטן משיב: רק חלק מכתבי העת המדעיים יוצאים בגרסה אלקטרונית, ולמפורסמים שבהם נדרשים דמי מנוי. חיפוש במנוע חיפוש רגיל אמור לעשות את העבודה, אבל יש גם לא מעט מנועי חיפוש המוקדשים לכתבי עת מדעיים – ואפילו לכתבי עת בנושאים ספציפיים. בכתובת

http://www.beaucoup.com/engines.html

תוכלי למצוא רשימה של 350 מנועי חיפוש ממוינים לפי התמחות, ולהלן כמה מהמנועים המתמחים בחיפוש כתבי עת:

http://www.biolinks.com/advsearch.html
http://www.edoc.com/ejournal
http://gort.ucsd.edu/newjour/search.html

קפטן שלום! בכל פעם שאני פותחת מסמך חדש ב-Word אני צריכה לשנות מחדש את הפונטים. איך אפשר לגרום ל-Word להבין שאני רוצה פונטים אחרים בתור ברירת מחדל?

סתיו

הקפטן משיב: כפתור ופרח! זה הרי קל ופשוט: ב-Word, היכנסי ל-עיצוב/סגנון/שינוי/עיצוב/גופן, ובחרי את הגופן הרצוי לך. כעת היכנסי ל-עיצוב/סגנון/סדרן, סמני את הסגנון במסמך שלך ולחצי העתק, כך שיעדכן את ברירות המחדל של Normal. בצורה זו ניתן לשנות כל אחד מסגנונות של Word (Heading1, Normal, Hyperlink וכו').

קפטן שלום, האם יש דרך לגרום לתוכנית להתחיל לרוץ על ידי לחיצת מקש במקלדת בחלונות 95?

גלי

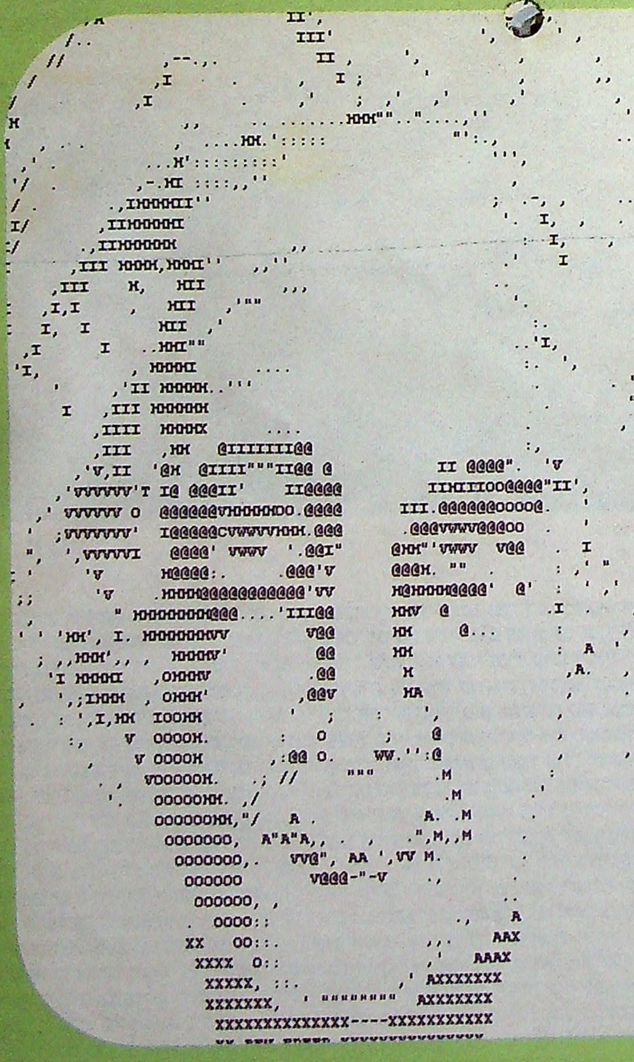
הקפטן משיב: DragStripe היא תוכנה קטנה ופופולרית המאפשרת ליצור כל מיני קיצורי מקלדת, ובכלל לנקות את שולחן העבודה על ידי יצירת פסים קטנים של הפעלה במקום האייקונים:

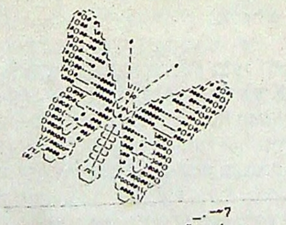
ftp://ftp.download.com/pub/win95/utilities/DSSetup.exe

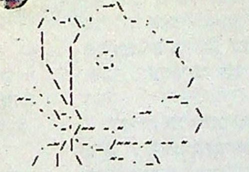
קפטן הצילו! עברתי לחלונות 98, ולעתים קרובות אני מקבלת מסך כחול שמודיע על Fatal Exception Error. קראתי בעזרה של חלונות שהבעיה היא תוצר של זיכרון RAM לא טוב ושעלי להחליף את הזיכרון ואולי גם את לוח האם. שאלתי היא: איך זה שזיכרון שעבד מצוין עם חלונות 95 הופך ללא טוב כשעוברים לחלונות 98?

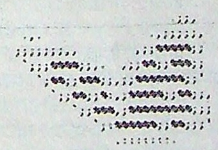
תמי

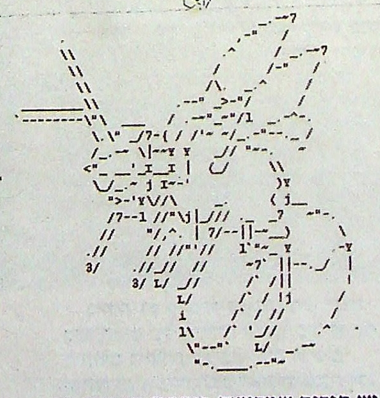
הקפטן משיב: כל מערכת הפעלה משתמשת בזיכרון באופן שונה לחלוטין. בהנחה שזיכרון המחשב שלך אכן אינו תקין, הרי שייתכן מאוד שחלונות 95 הסתדרה אתו מצוין ואילו חלונות 98 תהיה אתו "ברוגז". ככל שמערכת ההפעלה היא יומרנית יותר (והקפטן לא מצליח לחשוב על מילה שמתארת טוב יותר את חלונות 98) בכל הקשור לתקשורת עם החומרה, צפויות להתעורר תקלות רבות יותר, שלא אובחנו קודם. אם מדובר במחשב חדש, עדיין בתקופת האחריות, מומלץ לפנות לספק לצורך

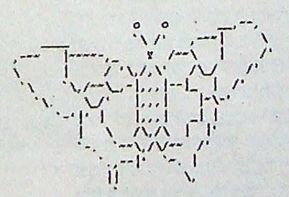

קפטן שלום! אני מנסה את כוחי ב-ASCII Art. האם יש תוכנה שמסייעת בעניין? העבודה עם Word מוציאה אותי מדעתי.

שרית

הקפטן משיב: ASCII Art היא צורת אמנות שהגיעה לשיא פריחתה בימים שבהם הדואר האלקטרוני והדפים ברשת היו טקסטואלים לחלוטין. הכוונה היא לאותם ציורים שבנויים מכל מיני סימני מקלדת – ובאותם ימים זה היה הדבר הכי קרוב לגרפיקה שאפשר היה למצוא באינטרנט. כבר נאמר שהכורח הוא אבי ההמצאה, וגם במקרה זה התפתחה לה צורת אמנות חדשה שסחפה אוהדים רבים. העבודה עם Word אכן לא קלה – מה גם שהוא אינו מכיל את כל הסימנים – ועל כן אפשר ורצוי להוריד את AscArt:

ftp://ftp.ind.net/pub/pc/win95/miscutil/ascart32.zip.

למי שבאמת רוצה לקצר את התהליך באופן משמעותי, מומלץ להוריד את ASCII Art Generator:
http://www.winsite.com/info/pc/win3/util/asciiart.zip שפשוט הופך ציורים קיימים לציורי ASCII.

תיקונים. אם לא, רגע לפני שאת מחליפה את הזיכרונות (לא נעים, לא נורא) ו/או את לוח האם (לא נעים בכלל) נסי לעקוף את הבעיה דרך CMOS. יש לשנות את הערך של States Memory Wait או להפוך ל-Disabled את ה-motherboard L2 cache (במחשבים שונים תכונות אלו עשויות להופיע תחת כותרות שונות! לא לשנות מה שלא בטוחים!). לא תמיד עובד – אבל שווה ניסיון.

קפטן הצילו! כשאני נכנסת לאתרים עם אנימציה, האנימציה עובדת פעם אחת ומפסיקה. למה זה מגיע לי? אני משתמשת בנטסקייפ 4.

אליזבת

הקפטן משיב: זה בהחלט לא מגיע לך! היכנסי ל-edit/preferences/advanced/cache והגדירי את ה-cache memory ל-1000kb ומעלה.

קפטן יקר! התקנתי את חלונות 98, ובמהלך ההתקנה נדרשתי ליצור דיסקט הצלה. מה עושים עם הדיסקט הזה? למה לא היה בו צורך בחלונות 95?

לי

הקפטן משיב: דיסקט ההצלה של חלונות 98 הוא פריט חשוב במגרה של כל בעל מחשב. לעתים נדירות – אך לא נדירות מספיק, לצערנו – תקלה במחשב גורמת לקריסה מוחלטת ללא אפשרות גישה לקבצים בדיסק הקשיח. במצבים אלה דיסקט ההצלה חיוני ביותר. גם בחלונות 95 היה דיסקט ההצלה פריט חשוב, אלא שתוכנית ההתקנה לא כפתה את יצירתו, אלא רק הציעה זאת. זהו אחד התחומים שקיבלו טיפול מהותי בחלונות 98. עיקר השיפור הוא ביכולת של המחשב לתקשר עם כונן התקליטורים ובכך לאפשר גישה לתוכנית ההתקנה של חלונות. שיפורים נוספים הם קובץ עזרה משופר ותוכניות תיקון ושיפוץ שונות. הקפטן ממליץ לניילן את הדיסקט ולשמור מכל משמר!

קפטן הושע נא! בכל פעם שאני מנסה לשלוח פקס בחלונות 98 הכל הולך בסדר, עד שה-Word נתקע ומתקבלת ההודעה "יישום זה ביצע...". בפרטי ההודעה תמיד מתברר שהקובץ האשם הוא LMAH.DLL. מה לעשות?

אלה

הקפטן משיב: מכניסים לתוך כונן התקליטורים את התקליטור של חלונות 95 (כן, כן – הקפטן מקווה שטרם השלכת אותו לכל הרוחות), נכנסים ל-win95/enabled ומרחיבים את הקובץ wpsuni.drv מתוך win95_05.cab לתוך Windows\system במחשב שלך. וסבתא של הקפטן היתה אומרת שישן מפני חדש תוציא – אבל אל תזרוק!

קפטן יקר! לפני יומיים גלשתי באתר קסום של תמונות תלת־ממדיות ועכשיו איני מצליחה להיזכר בכתובתו. מנועי החיפוש נותנים רשימה ענקית של אתרים בנושא. האם יש מה לעשות? אני גולשת בעזרת נטסקייפ 4.5

שלומית

הקפטן משיב: בחלון Location הקלידי about:global ולחצי Enter. תתקבל רשימה של כל ה-URL בהם ביקרת בזמן האחרון, ושנשמרו ב-cache שלך. בהנחה שלא גלשת באלפי אתרים, או באתרים כבדים במיוחד ושהגדרות ה-cache שלך סטנדרטיות, יש סיכוי טוב שהמידע היקר עדיין נשמר.

קפטן יקר, שמעתי שיש אפשרות לגרום ל-ICQ להקריא את ההודעות בקול. חיפשתי בכל התפריטים של ICQ ולא מצאתי.

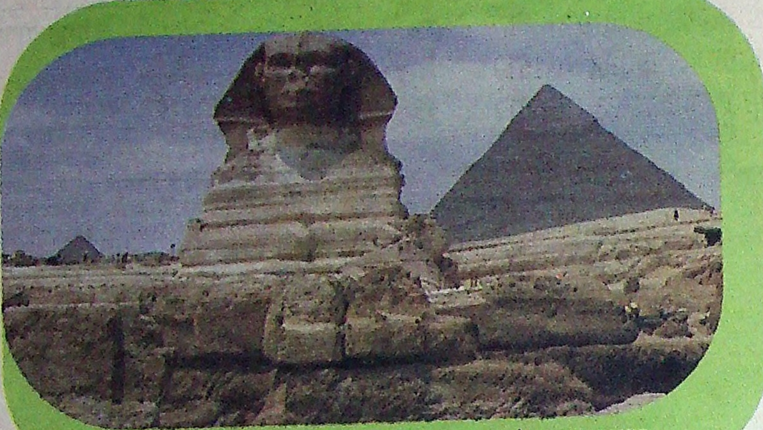
רבקה

הקפטן משיב: מדובר ב-Patch פופולרי, שמוסיף ל-ICQ תכונות נוספות שה"דיבור" היא אחת מהן.
תכונות אחרות הן שירה וסיפור בדיחות. לא, זאת לא בדיחה. להוריד בכתובת:
ftp://ftp.2bsys.com/MagicSpell/MagicSpell.exe

קפטן שלום. מה זה Disk Defragment, ומה התוכנית הזאת עושה?

נילי

הקפטן משיב: מדובר בתוכנית קטנה המצורפת הן לחלונות 95 והן לחלונות 98, וכל תפקידה הוא לייעל את פעולת הדיסק הקשיח שלך. התוכנית פשוט מארגנת מחדש את החומר על הדיסק כך שכל המידע יישב צפוף וקרוב. בצורה זו, שליפת קבצים אינה מחייבת את מנגנון הקריאה של הדיסק הקשיח לטייל על פני כל השטח שלו, ופעולת הדיסק נעשית מהירה יותר. מומלץ להריץ את התוכנית אחת לתקופה. בחלונות 98 אפשר להורות למחשב לבצע אותה בכל מספר ימים קבוע.

המזרח התיכון, לחיים.

נביאים עם הצלחה חלקית

ביקור במערכת ה־WIRED, מגזין הדגל של התרבות הדיגיטלית

דרור פויר

מהרבה בחינות, המגזין ויירד (WIRED) דומה לחברת אפל. וזה לא רק הדגש הגדול על עיצוב. התרומה החשובה ביותר של שני הגופים האלה לעולם היא תחושת הקהילה, וחשוב מכך – הגאווה שהם העניקו לקוראים ולמשתמשים שלהם. עד הגיליון הראשון של הוויירד, באפריל 1993, עיתונים הקשורים למחשבים היו דבר משעמם ומכוער, שפונה לאוכלוסייה מצומצמת ולא אהודה במיוחד על בחורות. בערך כמו תעשיית המחשבים לפני אפל.

הוויירד כאילו השלים את המהפך שהחל סטיב ג'ובס עם שחרור המקינטוש הראשון, ב־1984 (עד אז, גם המחשבים עצמם היו דבר משעמם ומכוער שפונה לאוכלוסיה מצומצמת). הוויירד הכריז בקול רם על האינטרנט, המהפכה החדשה שתשנה את העולם; הוא התייחס לחובבי, מתכנתי ומובילי תעשיית המחשבים באופן שאף אחד לא התייחס אליהם בעבר. פתאום האנשים האלה הפכו להיות חלוצים, אמנים, מהפכנים. הם אהבו את זה, כמובן, והשינוי בתפיסה הקרין מבפנים החוצה: מי שנותנים לו יחס של קול, הופך להיות קול בעצמו. אם היום ניתן לראות דוגמניות נתלות על כתפיהם הדקיקות והשחוחות של מתכנתים, זה רק בזכות הוויירד.

בין דפי הכרום המעוצבים היטב של המגזין (ניתן להשיג בכל סניף של סטימצקי, או לעשות מנוי דרך האינטרנט) נולד דור חדש של משתמשי־מחשב. דור שלא הגדיר את עצמו דרך המפתחות המוכרים של מקום, גזע, דת או מין. פתאום זה הפך להיות אנשי העתיד מול אנשי העבר, המחוברים מול המנותקים, חובבי דום (משחק אקשן מיתולוגי) מול אוהדי מיסט (משחק קווסט. מיתולוגי לא פחות). הוויירד לא רק דיווח לקוראיו על העולם החדש של האינטרנט – כשהוא קם, עוד לא היתה ה־WWW – מהרבה בחינות, הוויירד יצר אותו.

שני הגופים, ויירד ואפל, יושבים במרחק של כשעה נסיעה זה מזה. ויירד במרכז סן־פרנסיסקו, ואפל בעמק הסיליקון. שכנים. מקרה? אני בכלל לא בטוח. ואולי זה המקום לומר של"קפטן אינטרנט" זכויות תרגום על הוויירד.

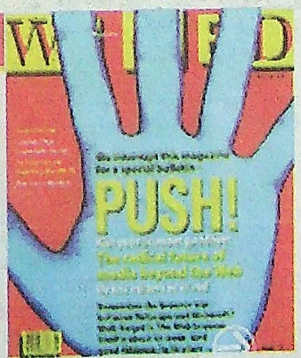
מערכת הוויירד שוכנת בלופט ענק בסן־פרנסיסקו ונראית פחות או יותר כמו שמדמיינים את מערכת הוויירד: חללים צבועים בצבעים זרחניים, מחשבי iMac שקופים על כל שולחן, אנשים בעלי מראה מעודכן שיודעים טוב מאוד שהם משתתפים בכתיבת התנ"ך של הסייברספייס.

רעיון מצחיק

תנ"כיותו של הוויירד היא גם המגרעה הגדולה שלו. בוויירד מאוהבים בהכרזות מפוצצות, אוהבים מאוד להתנבא, והתחביב העיקרי שלהם, כך נדמה לפעמים, הוא להגזים. הדבר הטוב ביותר שקרה לעולם, על פי הוויירד, הוא המצאת האינטרנט. האינטרנט הוא העולם. מלחמה בבוסניה? בוויירד יכתבו על הקשיים של הסטודנטים שם לשלוח אי־מייל. הונג קונג חוזרת לסינים? בוויירד ינתחו את הסיטואציה על פי המגבלות המוטלות על ספקי האינטרנט. העולם נבחן על פי החיבור שלו, וזה קצת מוזר.

אין נביא עם מאה אחוזי הצלחה, וגם לוויירד היו כמה פריחות. הנטייה להכריז בקול גדול על מותה של אפל, על סוף הציוויליזציה עם באג שנת 2000, על עידן חדש בתקשורת כל חודש, על הטלוויזיה החדשה, הספרים החדשים, העולם החדש, מחשב הרשת האולטימטיווי, התוכניות המפוצצות של נטסקייפ ועוד – יש המון דוגמאות לנפילות של הוויירד, שבשנתיים האחרונות החליף בעלות פעמיים, עמד בפני סכנת סגירה, אבל ממשיך להופיע.

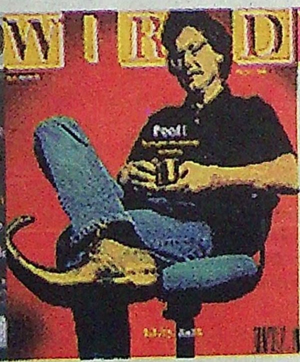
"כל הרעיון של מגזין ויירד הוא קצת מצחיק. אירוני, אפילו", אומר בראד וינרס, עורך בכיר בוויירד. "זה שמגזין חודשי מנסה

בישלון 1:
טכנולוגית הדחיפה

בישלון 2:
נבואה על מות חברת אפל

עוד נראה 1:
חזון מחשב הרשת

עוד נראה 2:
סוף עידן גייטס

לכסות תחום כל כך גדול ומהיר ודינמי כמו האינטרנט. זה אבסורד. אז מה שאתה מנסה לעשות זה להתחרות עם זה. אנחנו מנסים בו זמנית להיות עם אצבע על הדופק, ולנסות לנחש מה הולך להיות הדבר הגדול בעוד שלושה חודשים. אנחנו מנסים לא להיות רק כתבים שמדווחים על מה שקורה, אנחנו מבלים המון זמן עם האנשים הקובעים, שעושים חברות, שותפויות, מפתחים טכנולוגיות. כך כשהם יוצאים עם משהו חדש, אנחנו איתם, וגם זה אתגר".

וינרס, עורך בכיר בוויירד, עובד במגזין שנה וחצי, מדבר על השינויים שעובר המגזין. "שני דברים. כשהתחלנו עם המגזין, האינטרנט לא היה כלי ידוע, אפילו לא היו פרוטוקולים של אינטרנט. ויירד משתנה כי העולם משתנה, האינטרנט הוא כבר לא כלי לאצולה. עכשיו הוא של כולם. ויירד כבר לא יכול להמשיך ולעמוד על הבריקדות ולהכריז בחצוצרות על המהפכה החדשה שתשנה את העולם. המהפכה כבר קרתה. כבר ניצחנו. זרענו את הזרעים ועכשיו צריך להתכונן לציוויליזציה החדשה. אף אחד לא אמר שזה ישפיע על החיים שלנו, ועל העולם שבו אנחנו חיים, בצורה כל כך עמוקה, אבל זה קרה ועכשיו צריך לבדוק את ההשפעות. זה דבר אחד. דבר שני הוא ששינינו בעלים, ואנחנו מנסים להגיע לקהל חדש. עוברים מהקהל 'הקשה' שלנו, שהיה איתנו מההתחלה, ומנסים להכיר את העולם הזה לאנשים חדשים".

מה גם שאולי השינויים שעליהם הכרזתם בקול כה גדול, לא ממש התרחשו.

"גם זה קשור לשינוי של ויירד. בהתחלה הוא היה מכריז מדי. בשביל האימפקט. אבל הרשת משתנה בהמון כיוונים ותחומים, לא כולם כל כך בולטים וחזקים כמו שהכרזנו, זה נכון, אבל כשאתה פוגש המון אנשים שנפגשו באינטרנט והתחתנו, בזכות שיש להם דואר אלקטרוני – זה שינה להם את החיים, לא? אז אולי על החברה לא רואים את השינוי, אבל חיים של אנשים השתנו ועוד איך. ובתוך החיים של האנשים האלה, כל העולם השתנה".

ובעניין ההכרזות המפוצצות הוא מוסיף: "תדמיין איזה כיף זה לחשוב מה יהיה הדבר

הגדול הבא, ולהציע את זה. ולא תמיד להיות כל כך מציאותי ומחושב ועקבי, לפמים אתה יכול להגיד, יאללה, בוא נוציא את זה לאוויר ונראה מה יקרה".

כמו השער המפורסם שלכם על טכנולוגיית הדחיפה.

(צוחק). "כן, השער הידוע לשמצה. ברור שטעינו. אבל זו היתה רוח התקופה. היום זה מביך, אבל אז אנשים דיברו על זה ברצינות. זו היתה פרובוקציה".

ומצד שני, הפוש חזר. לא כמו שחשבתם, אבל חזר.

"כן, אתה רואה את זה שוב ושוב. משהו עולה לאוויר, לא הולך בכלל – ואחר כך חוזר בדרכים שונות, אולי נכונות יותר. התמונה

"ויירד כבר לא יכול להמשיך ולהבריז בחצוצרות על המהפכה החדשה שתשנה את העולם. המהפכה כבר קרתה. כבר ניצחנו. זרענו את הזרעים ועכשיו צריך להתבונן לציוויליזציה החדשה"

הגדולה אולי גדולה מדי, וקשה ממש לראות את הכל, אבל לאט לאט אתה רואה את ההייפים (להיטים) האלה חוזרים".

החייפים חוזרים, אבל הרשת כבר לא אותה רשת.

"יש בזה משהו, זה נעשה נורא מסחרי ואני אישית מתבעס, זה יותר שוק ופחות אוניברסיטה, אבל יש מקום לכולם. לאוניברסיטאות, לעסקים ולקונים. הרשת היא לא דבר אחד, ולאט לאט רואים את זה".

מוצרים מפולחים

האינטרנט נוצר על ידי אמריקאים, והם הרוב גם היום. אבל זה הולך להשתנות. יותר אתרים נבנים בשפה שאיננה אנגלית. יכול להיות שתוך לא הרבה זמן תהיו מיעוט.

"אנחנו חושבים על זה המון. אנחנו מנסים לתפוס את המקל משני הצדדים. אנחנו מדווחים על עמק הסיליקון, חייבים לשמור על זה, זה המקור החשוב ביותר. ויחד עם זה, המגזין חייב להיות יותר קוסמופוליטי. תמיד שאפנו, אבל צריך אנשים שם. אחד מהלקחים שלמדנו מהאינטרנט זה שנכון שמידע יכול לזרום הרבה יותר מהר ובקלות דרך האינטרנט, אבל להבין מה קורה בתל אביב צריך יותר מאי־מייל. אני צריך שהאנשים שלנו יהיו שם. אני מאמין שוויירד ישתדל יותר בעתיד".

דיבורים יפים, אבל כשהאנשים בוויירד, כולל וינרס, אומרים, "הרבה מהקוראים של ויירד אינם מקומיים", הם לא מתכוונים לאנשים מחוץ לארה"ב, הם מדברים על אנשים מחוץ לסן־פרנסיסקו.

האקסצנטריות האמריקאית באה לידי ביטוי בעוד תחומים. כשאני פוגש אמריקאים ברשת, הם לא מאמינים שיש מישהו שמחובר לאינטרנט גם מחוץ לארצות הברית. כשאתם מכסים את משפט מיקרוסופט, עבורכם זה עניין פנימי. אבל בגלל שהאינטרנט מושפע מאמריקה, העניינים הפרטיים שלנו נעשים אמריקאים גם. זה מצב מוזר.

"אני חושב שלרשת יש אפשרות לקיים קהילות שלא תלויות בגבולות פיסיים. עבור חלק מההשתייכויות האלה, מיקרוסופט היא לא כוח אמריקאי, יש לה תכונות חדשות, עולמיות. מי שמשתמש במוצרים של מיקרוסופט, גם בישראל או הודו, בשבילו זו לא רק חברה אמריקאית. ההשפעה האמריקאית אולי חזקה, אבל היא לא מוחלטת. מה זה תרבות? זה דבר נזיל. אז בסדר, ברוסיה מכירים את מיקי מאוס ובתאילנד שותים קוקה קולה, אבל יש גם מוסדות אחרים של המדינה. אני לא חושב שכולם מקריבים את התרבות שלהם לטובת הוליווד".

אינטרנט וטלוויזיה, מחשב כף יד וטלאפון, ביפר ואי־מייל – הכל במגמת התאחדות. לאן אנחנו הולכים?

"הניחוש שלי הוא שהשילובים הולכים לשני כיוונים: אחד הוא ה'יוניברסל משין' (המכונה האוניברסלית) – הכל ביחד: מכונה שהיא גם מחשב, גם טלוויזיה, גם מערכת סטריאו, גם וידאו. יהיו גם מוצרים מיוחדים: מחשבים למגזרים, כמו שחקנים, גרפיקאים, וכד'. אינטל עובדת עכשיו על שבב זול יותר, זה קורה. אבל אם אני יצרן טלפונים, אני אייצר טלפון שיוכל לקבל גם אי־מייל ויהיה ביפר, טלפון ודפדפן קטן לצורכי ניווט. אבל גם זה לא יעלים את הטלפונים הרגילים. מדברים גם על כךשהמחשב יחסל את הסטריאו. אז בסדר, אתה יכול לשמוע מוסיקה דרך המחשב, אבל אם אתה אוהב מוסיקה, אתה תמיד תעדיף לשמוע טוב יותר ממה ששומעים ממחשב. ככה זה יילך, יהיו מוצרים שינסו לעשות הכל ביחד, ויהיו גם כאלה מפולחים. לחובבים הכבדים".

השילוב בין האינטרנט לטלוויזיה יהיה הגדול מכולם. איך זה ייראה?

"אני חושב שתהיה הפצה משותפת של מידע ותוכניות. אני לא יודע מה הדרך שבה אנשים יתחברו. תהיה בחירה הרבה יותר גדולה בעתיד, אני מאמין. אנשים יוכלו לבחור בין לוויינים, סיבים אופטיים, כבלים, ועוד. אני לא יודע מה האנשים יבחרו: המהיר, הזול, השופע, שירות בודד או משולב, זה ממש לא ברור. יש המון אפשרויות".

הימור.

"אני לא חובב טלוויזיה ידוע. כשאני שומע על טלוויזית AOL, אני מדמיין עוד שידורים חוזרים של דברים שאני לא רוצה לראות. אני לא אוהב לראות 'חברים'. המחשבה לקבל אותם גם דרך המחשב עושה אותי חולה. אין לי ספק שזה יקרה, אבל אני לא רוצה את זה. אני הייתי מעדיף את אפשרות הבחירה הגדולה ביותר מבין הרבה שידורים. הייתי מצב חיבור יותר מהיר לטוב ביותר של הרשת והטלוויזיה, שאני אוכל לכוון את האינטרנט ממש כמו וידאו".

ככה זה בטבע

ג'ון כץ, שהיה בעל טור אצלכם, והיום כותב ב"בפרידום פורום", דיבר הרבה על היחסים בין עיתונות ואינטרנט. הוא טען, בגדול, שהרשת תביא לשינוי מהפכני בהגדרת העיתונות ובהגדרת התפקיד, והעבודה היומיומית, של העיתונאי. אתם רואים את זה קורה, או שזו רק עוד דוגמה לחיבה של ויירד להכרזות מפוצצות?

"נכון. אין הרבה שינוי בעיתונות בגלל האינטרנט, אבל הסטיות חזקות מאוד, כמו מאט דראדג', למשל. ג'ון כץ צדק, אני חושב שברוב הפעמים הוא פשוט הקדים את זמנו. עיתונאים כבר עכשיו מוצאים את עצמם יותר ויותר לא מגלים סקופים, אלא בעיקר מנתחים סקופים של אחרים. בלעדיות וראשוניות, שהיו מסימני ההיכר המובהקים של העיתונות, נעשו קצת מגוחכים. היום נהוג יותר שעיתונאים מספרים על הסיפור ולא משיגים אותו".

"אז נכון, לרשת תמיד היתה גישה יותר קלה, נינוחה ופחות כבדה לכל הסיפור של העיתונות, ותראה את דראדג' – אבל מהצד השני תראה את סאלון. הם מפרסמים דברים מצוינים והם מעיזים יותר. הם דוגמה מצוינת".

אנשים רוצים פנימה, אני מתרשם. לדבר בשפה שהם מכירים, להישאר קרוב הביתה. נגמר העידן העולמי של האינטרנט?

"אני לא חושב. לפחות מקווה מאוד שלא. היתה תחושה שפעם לא היו גבולות, ועכשיו יש קהילות צרות יותר שאתה קורא להם בית. כמו פורטל. זה הרעיון הבסיסי, השבטים האנושיים. אני ממש אוהב לקבל אי־מייל ממקומות מוזרים וכאלה, אבל זה לא ככה בטבע. אתה עוזב את הקבוצה שלך, עושה סיבוב ואז חוזר. ככה גם האינטרנט, בהתחלה היתה התלהבות ועכשיו חוזרים חזרה. כמו צעירים אחרי קולג' שיוצאים לטיול על תרמילים, ואז חוזרים ונרגעים".

אז הרשת קרובה הרבה יותר לחיים האמיתיים.

"כן. אני חושב, ומקווה, שאנשים עדיין עוברים את השלב של לצאת החוצה. אם זה יהיה פנימי ומפולג, זה רע. אם אתה משתמש ברשת כדי לפגוש אנשים, אתה עדיין יכול, ובקלות. אבל הנטייה היא לחזור ולדבר בשפה שלך, עם האנשים שלך. האינטרנט יכול לשנות את זה? הוא צריך? אני בכלל לא בטוח".

אבי ההייפרטקסט

וניבר בוש הניח ב־45' את הבסיס התיאורטי לבניית המחשב האישי והרשת

וניבר בוש, בן למשפחת ימאים שחי בין השנים 1890־1974, אולי לא זכה להיות חבר של מרק אנדרסן ולפתח איתו את הדפדפן הראשון, אבל הגה את רעיון ה"הייפרטקסט" הרבה הרבה שנים לפני כן. דאגלס אנגלברט וטד נלסון, ממציאי ממשק ה"חלונות", הם רק אחדים מדור שלם של אנשי מחשבים, הוגים וממציאים, שהושפעו מבוש, ובעיקר ממאמרו "As We May Think", שפורסם בשנת 1945 במגזין The Atlantic Monthly, והניח לראשונה שהאדם יכול לנצל את המחשב כדי להרחיב את זיכרונו ולשפר את דרך החשיבה וניהול הידע שלו. 15 שנים אחר כך פורסם מאמר נוסף של בוש, שדן ביכולתו של המחשב להיות מכשיר לתקשורת בין בני האדם.

בוש למד ב־Tufts College, שם סיים תואר שני בנושא "מכונות למדידת שטח שאינו ישר". ב־1919 הוא הצטרף

למחלקת הנדסת החשמל של MIT, בה נשאר כ־25 שנים, ואף מונה לדיקן וסגן נשיא שלה ב־1932. בשנים הבאות הוא שימש כנשיא מכון קרנגי בוואשינגטון וכמנהל איגוד האווירונאוטיקה האמריקאי, ולקראת מלחמת העולם השנייה היה לאחד המדענים המובילים בארה"ב.

כמנהל משרד המדע והפיתוח האמריקאי בזמן מלחמת העולם השנייה תיאם בוש בין פעילויות של 6,000 מדענים שעסקו בחקר אמצעי לחימה. הוא התרכז במחקר יישומי של הרדאר, בשני פרויקטים מלחמתיים אמריקאיים, בפרויקט מנהטן ובפרויקט מנע להפצצות הגרמנים. בכל הפרויקטים האלה נעשה שימוש נרחב במתמטיקה גבוהה, ובעיקר בחישובים החוזרים על עצמם, עבורם המציא בוש מחשב אנלוגי שנקרא Rockefeller Analyser Differential (שמהר מאוד הוחלף בהמצאה חדשה, שאינה שלו – המחשב הדיגיטלי).

המחשב האנלוגי הדליק אצל בוש אור נבואי גדול, שחזה את התפוצצות המידע הרב שנצבר אצל המדענים ובמחקרים למיניהם, ובמאמר המרהים והמשמעותי שלו מ־45' – "כפי שאנו עשויים לחשוב" – הוא קורא למדענים לנצל את כישוריהם כדי לפתח ולשפר את הגישה לידע המצטבר של האנושות. "יותר מדי המצאות במשך יותר מדי שנים", כך הוא כותב, "עוסקות בפיתוח הפיסי של האנושות, במקום בפיתוח המנטלי שלה". הוא קורא ליצירת יחסים מסוג חדש בין האדם החושב לבין מכלול הידע והתבונה האנושית, ומבקש מהמדענים לרתום את ההמצאות הטכנולוגיות שנולדו עקב מלחמות לטובת האדם והאנושות.

הבעיה העיקרית, לפי בוש, היא ניהול הידע והגישה אליו. כדי להתגבר עליה מציע בוש לבנות את מכונת ה־Memex, שנקראה כך משום שהיתה אמורה לשמש להרחבת הזיכרון של האדם ולעזור לו להתמצא בעידן של התפוצצות המידע: נבואה מוקדמת של המחשב האישי ושל הרשת. תיאוריה היו מפורטים מאוד, ולמרות שב־45' נראו כמדע בדיוני, הרי שהם דומים למדי למחשב האישי של סוף המאה. בין היתר כלל בוש במכונה מצלמה דיגיטלית, פקודות קוליות ואפשרות לתקשורת בין מחשבים המספקת לאדם יכולת תקשורתית משופרת והרחבת הזיכרון.

"מכונת ה־Memex", חזה בוש, "תהיה אמצעי שולחני עם מסך, סורק, ואמצעי אחסון ענקיים, שבה ישמור כל אחד את הספרים והתקליטים והמאמרים שהוא רוצה לקרוא ולנווט דרכם. בצד אחד של המסך (מה שאנו קוראים "חלון"), יקרא האדם את המאמר, ואם ימצא איזה דבר המקושר לפיסת מידע אחרת, הוא יסמן אותו עם אמצעי סימון (מה שאנו קוראים "עכבר"), ויגיע אליו באופן אוטומטי (מה שאנו מכנים "לינק הייפרטקסט")".

בכל פעם שאנו מפעילים את הדפדפן ולוחצים על מילה מודגשת בכחול כדי להגיע לקישור הבא, אנו בעצם ממשיכים את דרכו של וניבר בוש, שהחלה לפני יותר מ־50 שנה.

http://www.isg.sfu.ca/~duchier/misc/vbush

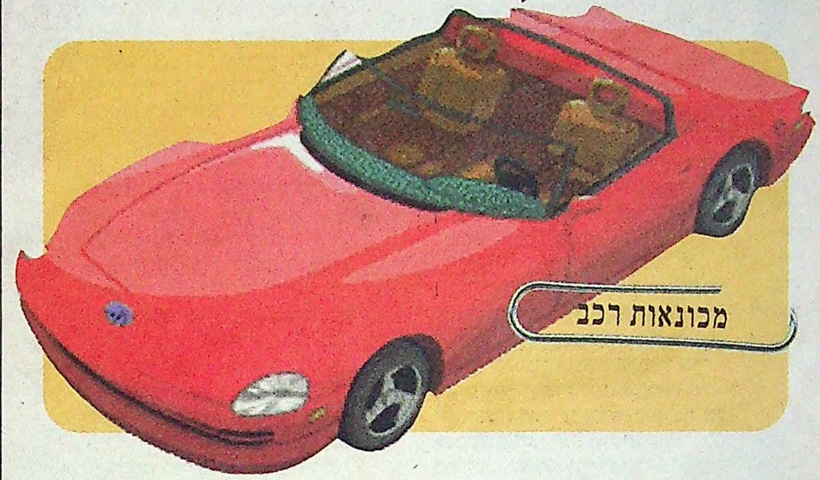
דיון ב־Memex בהשתתפות אסתר דייסון, מייקל ג'ויס ואחרים:

http://www.feedmag.com/html/document/97.09bush/97.09bush_master.html

עדיעת הגולשים

אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

צ׳ט עם אורלי קסטל-בלום • בעיות בקרבורטור • מייקל ג׳ורדן • בית ספר לידידות • פנטיום 3 • להקת ונוס

האוניברסיטה

אחד האתרים המוצלחים ברשת האינטרנט של מיקרוסופט הוא Car Talk, אתר על לחובבי רכב, המטפלים בגלגלים שלהם בעצמם. האתר מבוסס על תוכנית רדיו פופולארית בארה״ב: האחים טום ורייי מגליוצי משוחחים עם מאזינים, בהם גם אנשים שמעולם לא ראו מכונית מקרוב, על דא, על הא, על שמן ברקסים, רעשים מהמנוע ומצב האנושות. במאגר המידע הענק של התוכנית אפשר לחפש פתרונות לבעיות מכאניות, או לנסות לאבחן בעיות במכונית על פי תסמינים. יש מאמרים המיועדים למכונאי החובב, ומדור ענק של שאלות ותשובות.

http://www.cartalk.msn.com

רופא הבית

האתר של קרל הוא מאגר מידע רחב היקף, ידידותי במיוחד למשתמש. הגרפיקה משמימה למדי, אבל התוכן משובח, והחיפוש מאפשר דילוג בין קטגוריות שונות, התעדכנות בחדשות, עצות והדרכה, או קפיצה לאתרים מועילים אחרים למכונאי החובב. קרל שמח לחלוק את הידע העצום שלו ואת ניסיונו העשיר בתיקון מכוניות עם הקהל, וממליץ ללמוד היטב את החומר גם אם מתכוונים למסור את המכונית למוסך. טופס מיוחד מאפשר למסור את פרטי המכונית והתקלה, וקרל מתחייב לשלוח תשובה אישית מפורטת בתוך ימים ספורים.

http://www.sirus.com/~carly

הסופרמרקט

״אוטושופ אונליין״ הוא אחד האתרים הגדולים בתחום. זה המקום לחטט בו כדי למצוא מידע מעשי על תיקון מכוניות, איתור תקלות והחלפת חלקים בסיסיים. יש רשימה ארוכה מאוד של סוחרי חלקים וסדנאות שונות בארה״ב, וגם עצות פשוטות ומנוסחות בבהירות למי שאינו יכול להגיע אל המומחים בעצמו. שירות התשובות האישיות ניתן בתשלום של כ-30 דולר. בתמורה ניתן לשלוח טופס מפורט, תוך ציון סוג המכונית, שנת הייצור, סימפטומי המחלה וכו׳ ולקבל תשובה אישית. את העדכונים התקופתיים אפשר להוריד מהאתר בחינם, וכן הרצאות מוקלטות בנושאי מכונאות שונים.

http://www.autoshop-online.com

תצוגת תכלית של תיקון מכוניות, בלוויית תמונות.

http://www.abrn.com/slidsho.htm

מעריב לנוער מצטרף לקהילת העיתונים הישראלים ברשת.

http://skyi.maariv.co.il/lanoar

הדוב פדינגטון, יציר דמיונו של מייקל בונד, וחביב הילדים, עבר למשכנו החדש.

http://www.paddingtonbear.co.uk

בית הספר לידידות, מקום אופטימי וחיוני, מציע את עיקרי שיטתו.

http://www.friendship.co.il

הוויסקי הסקוטי המשובח גלן ליווט – כל מה שרציתם לדעת.

http://www.theglenlivet.com

גם ״אינפיניטי״, להקה צעירה, מציגה עצמה ברשת, ואף מספקת קובצי MP3 להורדה.

http://members.xoom.com/infinityrock

שלוש שניות אחרי הודעת הפרישה שלו, הקימו באן־בי־איי אתר מחווה למייקל ג׳ורדן, כראוי.

http://espn.go.com/editors/nba/jordan_retire

חקלאות ביולוגית, מה זה ולמה צריכים את זה.

http://www.kinneret.co.il/bio-farming

״פגז״ הפך עצמו לפורטל, כמנהג הימים האלה.

http://www.pagaz.co.il

ארגון הגג של הדוברים ואנשי יחסי הציבור פתח לעצמו אתר.

http://www.ispra.org.il

להקת ״ונוס״ מורכבת משתיים מחברות ״המכשפות״ ועוד גבר אחד. עכשיו האתר.

http://www.click2.co.il/venus

גם IOL.

http://www.iol.co.il

״המרכז הפיננסי האלקטרוני של ישראל״, הוא אתר של חברת ״אנליסט״ הכולל מידע בזמן אמת, על שווקי ההון והכלכלה בישראל.

http://www.analystonline.co.il

מצעד

השפות הנפוצות באינטרנט על פי

http://www.euromktg.com/globstats

1. אנגלית
2. ספרדית
3. גרמנית
4. יפאנית
5. צרפתית
6. סינית (מנדרין)
7. הולנדית
8. שוודית
9. פינית
10. פורטוגזית

מילון

warez מונח השגור בפיהם של משתמשים בתוכנות פיראטיות, על מנת לתאר תוכנה שהגנת זכויות היוצרים הוסרה ממנה, והיא עתה זמינה לכל. המחלוקת על אופן הביטוי, ״חוארז״ או ״ווארז״ עודה בעיצומה, ואתרים המציעים תוכנות כאלה מכונים ״warez sitez״.

פנטיום 3 מעבר חדש של אינטל, ששם הקוד שלו הוא ״קאטמאי״, שנועד לרשת את מקומו של הפנטיום 2 הנוכחי. עד סוף השנה אמורות להופיע בשוק גרסאות 450 ו-500 מגהרץ של פנטיום 3, ולבסוף גם 600 מגהרץ. לשבב יכולת טיפול משופרת בווידאו, גרפיקה תלת ממדית וזיהוי קול.

אתר השבוע

כל סטודנט הנוהג לשלם קנסות לספריית האוניברסיטה בסכום העולה על שכר הלימוד, ישמח להשתמש באתר הישראלי השימושי שלהלן: LibAgent. האתר מבוסס על יישום המאפשר לתלמידי האוניברסיטאות השונות בארץ להאריך את זמן ההשאלה של ספרים הנמצאים ברשותם בלי לצאת מהבית, בלי לרוץ לספרייה חמש שניות לפני שהיא נסגרת, ואפילו בלי לטלפן. בשביל זה יש אינטרנט. היישום נכתב על ידי סטודנטים מהטכניון, אבל הוא משרת גם את תלמידי אוניברסיטת חיפה, אוניברסיטת בן גוריון, בר אילן, אוניברסיטת תל אביב והאוניברסיטה העברית. כדי להשתמש בו יש להירשם ולמסור פרטים אישיים, ואפשר לקבל במקום הדרכה מקיפה ובהירה.

http://www.cs.technion.ac.il/~libagent

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לויינוביץ

שלישי 26.1

00:30 קים צימר ואלק בולדווין בשידור חי של המחזה "מכתבי אהבה".

http://www.soapcity.com

03:00 צ'ט עם הקומיקאים האמריקאים מייל מקדונלד ופט קילביין.

http://www.tvgen.com

06:00 סיקור חי של פסטיבל הקולנוע העצמאי סאנדאנס.

http://www.sundancefilmstore.com

רביעי 27.1

04:00 צ'ט עם השחקן טוני קרטיס.

http://tcm.turner.com

04:00 צ'ט עם השחקן-במאי טים רות' מפסטיבל סאנדאנס.

http://www.roughcut.com/today/hot.button/index.html

חמישי 28.1

22:00 צ'ט עם סמי הורי ב"פנאי פלוס"

http://www.pnaiplus.co.il

00 שיחה עם להקת 311.

http://www.rollingstone.com

ששי 29.1

03:30 הופעה חיה של אליוט סמית.

http://www.rollingstone.com

שבת 30.1

07:55 לילה של טכנו.

http://www.biznetsolutions.com/net_events/rave_network/friday_techno.shtml

22:00 אורלי קסטל-בלום מתארחת בדיבוק.

http://www.dbook.co.il

ראשון 31.1

02:00 שידור חי מליגת המכללות: הוקי קרח.

http://www.mgoblue.com/icehockey

שני 1.2

02:00 הופעה חיה של איירטו - "הצליל החיוני של כלי ההקשה".

http://www.gr8music.com

- http://www.foxworld.com/ally
- http://members.aol.com/stoner40/calista.html
- http://www.geocities.com/Hollywood/Boulevard/9865
- http://www4.ncsu.edu/~jcmcmurr/ally
- http://merlin.kmsi.org/~iolo/CalistaFlockhart
- news://alt.tv.ally-mcbeal
- אנטי אלי מקביל: http://www.newtimesla.com/archives/1998/022698/tv1.html

קליסטה פלוקהארט

עד לפני שנה, ספק אם מישהו בארץ היה יודע מי זאת השחקנית בעלת השם הבלתי אפשרי קליסטה פלוקהארט, הלא היא העו"ד המקסימה אלי מקביל מהסדרה הנושאת את שמה (יום ה' 22:45, ערוץ 2). פלוקהארט נולדה ב־11 לנובמבר 1964 בפריפורט אילינוי, ארה"ב, לאב עובד במפעל מזון ולאם מורה בתיכון. קליסטה נקראה על שם אם סבתה. משמעות השם ביוונית: "היפה ביותר".

פולקהארט באה מהתיאטרון. אחרי שסיימה את לימודי המשחק בקולג' הופיעה בכמה הצגות זניחות במרכז ארה"ב, אולם בהמשך כיכבה באוף-ברודווי וזכתה להערכת הקהל והמבקרים. בשלב מסוים היא היתה כה נואשת, עד שהסכימה להופיע במשך חודשיים בעבור סכום מגוחך של 400 דולר. במקביל לתיאטרון, החלה פלוקהארט לנסות ולפתח קריירה קולנועית. מסך הכסף לא קיבל אותה בחום, והרזומה שלה מכיל בעיקר תפקידים שוליים בסרטי שוליים עוד יותר. הסרט המוכר ביותר שבו הופיעה היה "כלוב הציפורים", לצד רובין ויליאמס.

שנת 96' היתה שנה טובה מאוד לפלוקהארט. היא זכתה במספר פרסים חשובים על תפקידיה בתאטרון והחלה להופיע במחזות בברודווי. במקביל, הצליחה לצוד את עיני המפיקים של הסדרה "אלי מקביל", שחיפשו שחקנית לתפקיד הראשי, לאחר שפסלו מאות מועמדות. הבעיה היתה, שפלוקהארט סירבה בכל תוקף להופיע בטלוויזיה. אחרי לחץ מאסיווי מצד מספר קולגות למקצוע, היא הסכימה להיפגש עם המפיק. התוצאה – תפקיד ראשי בסדרה קומית.

מסתבר שפלוקהארט היתה בחירה לא רעה בכלל. כבר לאחר הקרנת הפרק הראשון של הסדרה בארה"ב קיבלה עשרות ביקורות משבחות על תפקידה, וזכתה, לא במפתיע, בפרס גלובוס הזהב.

טורי הרכילות בעולם שומרים לפלוקהארט מקום של כבוד. בשל רזונה, היא מוגדרת כאנורקסית. פלוקהראט מכחישה לחלוטין את הטענות, כפי שאמרה בראיון למגזין "פיפל": "אני ממש לא אנורקסית. פשוט נולדתי עם עצמות קלות". שמועות בעולם הבידור מספרות, שפלוקהארט מולבשת בכוונה בסדרה בבגדים "משמינים", כדי להסתיר את האמת המרה.

למרות מעמדה ההולך ונבנה בעולם האמיתי, נראה כי רשת האינטרנט עדיין לא גילתה את פלוקהארט. במנוע החיפוש "אלטה ויסטה" היא זוכה למספר מגוחך של איזכורים – 7119.

בקבוצות הדיון המצב הרבה יותר מעודד. לסדרה "אלי מקביל" יש קבוצת דיון משלה, שם נהנים הגולשים להחליף הגיגים. לא כך בקבוצת הדיון alt.gossip.celebrities, שם מביעים בגלוי הגולשים את דעתם הצינית לגבי הכחשותיה על היותה קצת יותר מדי רזה.